

ALEXANDRA FLORINA MĂNESCU

*VIRGIL IERUNCA – PERSONALITATE
A EXILULUI ROMÂNESC*

Date inedite în biografia lui Virgil Ierunca

I. Despre nașterea lui Virgil Ierunca

Virgil Ierunca, pseudonim al lui Virgil Untaru, s-a născut pe 25 august 1920, ora 6⁰⁰, în satul Popești, comuna Ciumagi, astăzi comuna Lădești din județul Vâlcea. Aceste informații contrazic, contestă în parte datele regăsite în toate (fără excepție!) biografiile lui Virgil Ierunca. De pildă, în *Enciclopedia exilului literar românesc (1945-1989). Scriitori, reviste, instituții, organizații*, ediția a II-a, revizuită și adăugită (Editura Compania, București, 2010), Florin Manolescu notează: „Ierunca, Virgil (Virgil Untaru), critic literar, eseist, moralist, poet, editor, *16 august 1920, com.Lădești, jud.Vâlcea - † 28 septembrie 2006, Paris, Franța (...)”¹

V. Ierunca la Școala Ofițerilor de Administrație,

1944

(fotografie inedită, Arhiva personală Ciucă Maria, Mirică Margareta)

¹ Florin Manolescu, *Enciclopedia exilului literar românesc (1945-1989). Scriitori, reviste, instituții, organizații*, ediția a II-a, revizuită și adăugită, Editura Compania, București, 2010, p. 401

Așadar, deși *Enciclopedia exilului...* este o carte care oglindește nu doar intelectul, ci și documentarea extraordinară a autorului, aceasta înregistrează (cel puțin) o eroare în biografia lui Virgil Ierunca.

Eroare regăsită în toate biografiile descoperite și citite. Mihai Pelin, *Opisul emigrației politice. Destine în 1222 de fișe alcătuite pe baza dosarelor din arhivele Securității* (Editura Compania, București, 2002): „Ierunca, Virgil. Născut la 16 august 1920 în comuna Lădești, județul Vâlcea, fiul lui Dumitru și al Mariei Untaru, Ierunca fiind un pseudonim (...)”², Florea Firan, *Profiluri și structuri literare. Contribuții la o istorie a literaturii*, vol.II (M-Z), ediția a II-a, prefață de Constantin M. Popa, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 1986: „Poet, eseist, critic literar. Virgil Ierunca (pseudonimul lui Virgil Untaru) s-a născut la 16 august 1920, în comuna Lădești, județul Vâlcea. Este fiul lui Dumitru Untaru și al Mariei (născută Neagoie), agricultori.”³, Aurel Sasu, *Dicționarul biografic al literaturii române*, Editura Paralela 45, Pitești, biografie semnată de Ștefan Borbély: „IERUNCA Virgil (numele la naștere: Virgil Untaru), n. 16 aug. 1920, com. Lădești, jud. Vâlcea. Publicist, eseist, critic literar și poet. Căsătorit cu Monica Lovinescu. Fiul lui Dumitru Untaru și al Mariei (n. Neagoie), agricultori. Studii la Școala primară din satul natal (...)”⁴, Mihaela Albu, în „România literară”, nr.39, 2015 (25.09.2015-1.10.2015): „(...) În numele acestui îndemn al lor se înscrie și articolul de față, rememorarea lui Virgil Ierunca și a activității lui, în anul în care se împlinesc 95 de ani de la nașterea sa (16 august 1920) impunându-se ca o datorie a celor de astăzi.”⁵ etc. Eroarea constă, așadar, în precizarea greșită a datei de naștere a lui Virgil Ierunca. Suntem îndreptățiți să denunțăm greșeala și să o îndreptăm, întrucât cercetarea noastră nu s-a redus doar la studiul în bibliotecă, descoperind, astfel, în arhiva Primăriei comunei Lădești din județul Vâlcea, registrul stării civile pentru nașteri din și pentru anii 1919-1920. Actul numărul 37 din Registrul stării civile pentru nașteri din 1919-1920, pagina 93, consemnează nașterea lui Virgil Ierunca (anexa 1). Redăm fidel textul: „*Act de Naștere din anul una mie nouă sute două zeci luna August ziua două zeci și opt stil nou, orele zece înainte de amiazi: - În ziua de două zeci și cinci ale prezentei luni, la orele șeasă, înainte de amiazi, sa născut la casa*

² Mihai Pelin, *Opisul emigrației politice. Destine în 1222 de fișe alcătuite pe baza dosarelor din arhivele Securității*, Editura Compania, București, 2002, p. 169

³ Florea Firan, *Profiluri și structuri literare. Contribuții la o istorie a literaturii*, vol.II (M-Z), ediția a II-a, prefață de Constantin M. Popa, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 1986, p. 404

⁴ Aurel Sasu, *Dicționarul biografic al literaturii române*, Editura Paralela 45, Pitești, p. 753 (variantă electronică, accesat pe 1 august 2016)

⁵ Mihaela Albu, „Împotriva uitării Virgil Ierunca – 95” în *România literară*, nr.39, 2015 (25.09.2015-1.10.2015)

părinților săi din satul Popești, această comună Ciumagi, un copil de sex bărbătesc, căruia i s-a dat prenumele Virgil, numele de familie fiind: Dumitru N. Untaru; fiu al D^{lui} Dumitru N. Untaru de ani trei zeci și doi și al D^{nei} Maria născută Ion M. Neagoe și adoptată de Gheorghe R. Țuicu, de ani două zeci și doi, ambi de profesiune agricultori, domiciliați în comuna Ciumagi (...)"⁶. Așadar, Virgil Ierunca s-a născut pe 25 august 1920. Data actului de naștere și precizarea *stil nou* confirmă fără tăgadă veridicitatea informației. Actul de naștere a fost scris pe 28 august 1920, deci la trei zile după nașterea lui Virgil Ierunca. Dacă ar fi existat o singură dată, cea a nașterii, și nu două, una a actului și una a nașterii, atunci am fi putut avea următoarea interpretare. Data *nașterii* este, de fapt, data declarării, deci s-a născut înainte de 25 august. Însă în acest act există două date care reflectă clar două momente distincte: data nașterii – 25 august și data declarării – 28 august. Cât despre precizarea *stil nou* („Act de Naștere din anul una mie nouă sute două zeci luna August ziua două zeci și opt *stil nou*”⁷), aceasta risipește incertitudinile. Conform decretului-lege nr. 1053, ziua de 1 aprilie 1919 *stil vechi* a devenit oficial ziua de 14 aprilie *stil nou*. Începând cu această zi, toate datele s-au scris conform calendarului gregorian.⁸ Deci data de 25 august nu suportă modificări. Și chiar dacă nu ar fi existat numirea *stil nou*, rezultatul scăderii celor 13 zile ar fi fost (25-13) 12. 12 august. Această dată neapărând ulterior în nici una dintre zecile de biografii existente și consultate. În schimb, un singur articol din spațiul virtual, *Scriitori vâlceeni*, de pe site-ul *Istoria locală. Biblioteca ta publică*, reține ca dată a nașterii lui Virgil Ierunca ziua de 6 august 1920 - „Ierunca, Virgil (pseudonimul lui Virgil Untaru, n. 6 aug. 1920, com. Lădești din jud. Vâlcea – m. 28 sept 2006, Paris) - eseist, poet, cercetător științific. (...)”⁹; o posibilă greșeală de scriere la calculator, 6 în loc de 16, data preluată de aproape toate biografiile, așa cum enunțam anterior.

Cumulând biografiile existente, rezultă că Virgil Ierunca s-a născut pe 16 august 1920 și/sau pe 6 august 1920. Corectând datele biografice din toate studiile de specialitate și incluzând în cercetare documentele de arhivă, ne asumăm o datorie de onoare și precizăm imperativ că Virgil Ierunca s-a născut pe 25 august. Această dată este singura atestată documentar și oficial.

De ce însă conform registrului matricol din școala primară, consultat în premieră (ca și registrul stării civile), data nașterii este 15 august (anexa 2 - „*Elev Untaru D. Virgil născut la 15*

⁶ Arhiva Primăriei Lădești, județul Vâlcea, Registrul stării civile pentru nașteri, 1919-1920, fila 93

⁷ Ibidem

⁸ http://enciclopediaromaniei.ro/wiki/Adoptarea_calendarului_gregorian, accesat 17 septembrie 2016

⁹ http://www.istorielocala.ro/index.php?option=com_k2&view=item&id=248:scriitoriv%C3%A2lceni&Itemid=203, accesat 13 septembrie 2016

August 1920, în cătunul Popești, com. Ciumagi, jud. Vâlcea, de naționalitate română; de religie ortodoxă.”¹⁰), iar conform legitimației de student din anul IV de facultate¹¹ (anexa 3), și acesta un document inedit, găsit la doamna Mirică Margareta din Lădești, Vâlcea, data nașterii este 16 august? Mai mult decât atât, în registrele matricole de la Liceul „Alexandru Lahovari” din Râmnicu-Vâlcea data nașterii este 25 august 1920 (anexa 4 - „Elevul Untaru D. Virgil născut la anul 1920, luna August, ziua 25, în comuna Ciumagi, județul Vâlcea”¹²). Cercetarea documentelor de arhivă a fost completată de cercetarea/investigarea în teren, iar din discuțiile cu rudele lui Virgil Ierunca, doamna Mirică Margareta și doamna Ciucă Maria, am aflat, fără a le prezenta în prealabil datele găsite de noi, că Virgil Ierunca s-a născut pe 25 august 1920¹³. Sunt noutăți care intervin în situația prezentată inițial și care complică expunerea unui punct de vedere final, unic, exact. Totuși, elucidarea exercițiului dubitativ expus se regăsește în actul de naștere din registrul de stare civilă. Virgil Ierunca s-a născut pe 25 august 1920. Nu pe 16 august! Nu pe 6 august. Nu pe 15 august.

Rămâne fără răspuns categoric și implacabil întrebarea – de ce Virgil Ierunca nu a spus niciodată că data nașterii sale nu este 16 august, ci 25 august? Repetăm: în clasele de liceu a fost înregistrat ca fiind născut pe data de 25 august, iar la facultate, conform legitimației la care facem trimitere, data nașterii a fost 16 august. După încheierea studiilor superioare, Virgil Ierunca acceptând data de 16 august 1920, de altfel, zi de sărbătorire după jurnalele Monicăi Lovinescu: „Miercuri, 15 august (2001 – n.n.): Ieri, Gabriel, care a adus cu mașina de la București 50 de volume din cartea lui V., merinde de acasă și fidelitatea sa ce ne-a încălzit în ultimul deceniu. Presărbătorim la cină pe V., lăsând urările (care?) pentru mâine, când vom repeta româneștile agape (...) S-a întors de la București Bruno. Cu o prăjitură pe care Jela a făcut-o special pentru ziua lui V. (...)”¹⁴. În fragmentele de jurnal ale lui Virgil Ierunca, din 1949, 1950, 1951, nu găsim nicio însemnare referitoare la ziua sa de naștere nici în notele din 16

¹⁰ Arhiva Liceului Teoretic Lădești, Vâlcea, Registrul matricol (*Matricula, nr.1, An școlar 1927-1928*), Școala Primară „Nicolae Popilian”, comuna Lădești, Vâlcea; (în această arhivă se găsesc și registrele matricole de la Școala primară „Nicolae Popilian” din Lădești, școala în care a învățat Virgil Ierunca probabil doar în clasele I-III.)

¹¹ Arhiva personală Ciucă Maria, Mirică Margareta, Carte de student, anul școlar 1943-1944, anul IV de studiu; (legitimație văzută și fotografiată prin bunăvoința doamnelor Mirică Margareta și Ciucă Maria din Lădești, Vâlcea, rude ale lui Virgil Ierunca)

¹² Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul Liceul „Alexandru Lahovari”, dosarul 4/1937, Matricula elevilor particulari, clasele I-VIII, anul școlar 1937-1938, fila 39

¹³ Interviu cu Mirică Margareta și Ciucă Maria, Lădești, Vâlcea, 16 august 2016

¹⁴ Monica Lovinescu, *Jurnal inedit 2001 – 2002*, ediție îngrijită și cuvânt-înainte de Astrid Cambose, Editura Humanitas, București, 2014, p. 147

august, nici în acelea din 25 august - „16 august (1949 – n.n.) – Închis toată ziua. Scriu pentru *Uniunea Română* toate cele ce se cuvin scrise. Înfrigorătoare, lipsa de ajutor din partea prietenilor și chiar a neprietenilor, pentru a face un ziar bun. Și ce ușor ar fi dacă oamenii ar crede în ceea ce vor să fie! (...) Apusul doarme și viseză dialoguri.”¹⁵, „25 august (1950 – n.n.) – Se pare că voi fi angajat la France-Presse. Șerban Voinea i-a telefonat lui Amărieuței. Șeful de serviciu m-a supus unui lung interogatoriu: cine sunt, ce vreau etc.”¹⁶.

Nu intervine posibilitatea/riscul uitării sau a(l) neconștientizării situației. Întreaga situație a fost asumată. Nu știm dacă și creată de însuși Virgil Ierunca. Dar de ce i-ar fi convenit lui Virgil Ierunca să se fi născut pe 16 august și nu pe 25 august? Primele idei ar fi că pe 16 august a avut loc un eveniment marcant pentru el sau că în acea zi s-a născut cineva foarte drag sufletului său.

Potrivit certificatului de căsătorie al soților Untaru, document inedit, descoperit în fondul familial Virgil Untaru, deținut de Direcția Județeană Vâlcea a Arhivelor Naționale¹⁷ (anexa 5), tatăl lui Virgil Ierunca s-a născut pe 23 martie 1888, iar mama sa pe 1 februarie 1898. Evenimente personale importante nu avem cunoștință să se petrecut în acea zi, iar evenimente istorice de care să se fi legat sufletește iarăși nu există pentru acea dată a acelei luni.

O supoziție pe care o lansăm totuși este aceasta: pe 16 august 1645 s-a născut scriitorul francez Jean de La Bruyère. Să-l fi descoperit Virgil Ierunca, avidul de cărți și de lectură, care începuse încă din 1939 să-și procure propria bibliotecă, pe La Bruyère și mai ales să fi citit unica scriere a moralistului francez – *Caracterele sau Moravurile veacului (Les Caractères ou Les mœurs de ce siècle)* și să fi fost atât de încântat de această culegere de scurte piese literare în care erau denunțați impertinenții, palavragii, orgolioșii, lingușitorii și de surprins de similitudinile existente între el și La Bruyère, încât să ia decizia asumării unei noi date de naștere (16 august)?! Totul rămâne la nivel ipotetic. Asemănarea dintre cei doi este totuși izbitoare. La Bruyère a fost și rămâne unul dintre cei mai valoroși moralisti ai literaturii universale. Ierunca a fost și rămâne unul dintre cei mai valoroși moralisti ai literaturii române. La Bruyère a rămas cunoscut pentru unica sa scriere *Caracterele*. Ierunca a rămas cunoscut și prin puținele sale cărți.

¹⁵ Virgil Ierunca, *Trecut-au anii...Fragmente de jurnal. Întâmpinări și accente. Scrisori nepierdute*, Editura Humanitas, București, 2000, p.79

¹⁶ Ibidem, p.158

¹⁷ Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul special *Untaru Ierunca Virgil*, Certificat de căsătorie, documentul nr. 6/1975

Scriitorul francez ilustra spiritul secolului al XVII-lea și denunța prefăcuții, lingușitorii, guralivii, obraznicii, născocitorii de știri, prietenii celor netrebniți, fără să inventeze, doar observând ce e în jurul său. Virgil Ierunca ilustra realitatea din România secolului XX și denunța, fără apel la ficțiune și la expresivitate: infiltrații Securității, *deplasații* și turciții, cu toate categoriile știute - răsfațații pervertirii, disponibili, păguboșii cinstiți, șantajai de circumstanță. Atât Jean de La Bruyère, cât și Virgil Ierunca au surprins și au redat nuanțat tipologii umane, dovedindu-se portrețiști veritabili, cu un excepțional talent al observației.

Nu doar data nașterii era aspectul pe care trebuia să-l corectăm. Conform aceluiași Registru al stării civile pentru nașteri din 1919-1920, pagina 93¹⁸, Virgil Ierunca s-a născut în satul Popești, comuna Ciumagi (astăzi comuna Lădești) din județul Vâlcea, deci nu în comuna Lădești, așa cum indică toate biografiile, Lădești fiind pe atunci un (alt) sat¹⁹ (anexa 6), iar numele mamei sale a fost Neagoe, și nu Neagoie (e drept, diftongarea sau nu a vocalei finale nereprezentând un element incontestabil în biografia lui Virgil Ierunca).

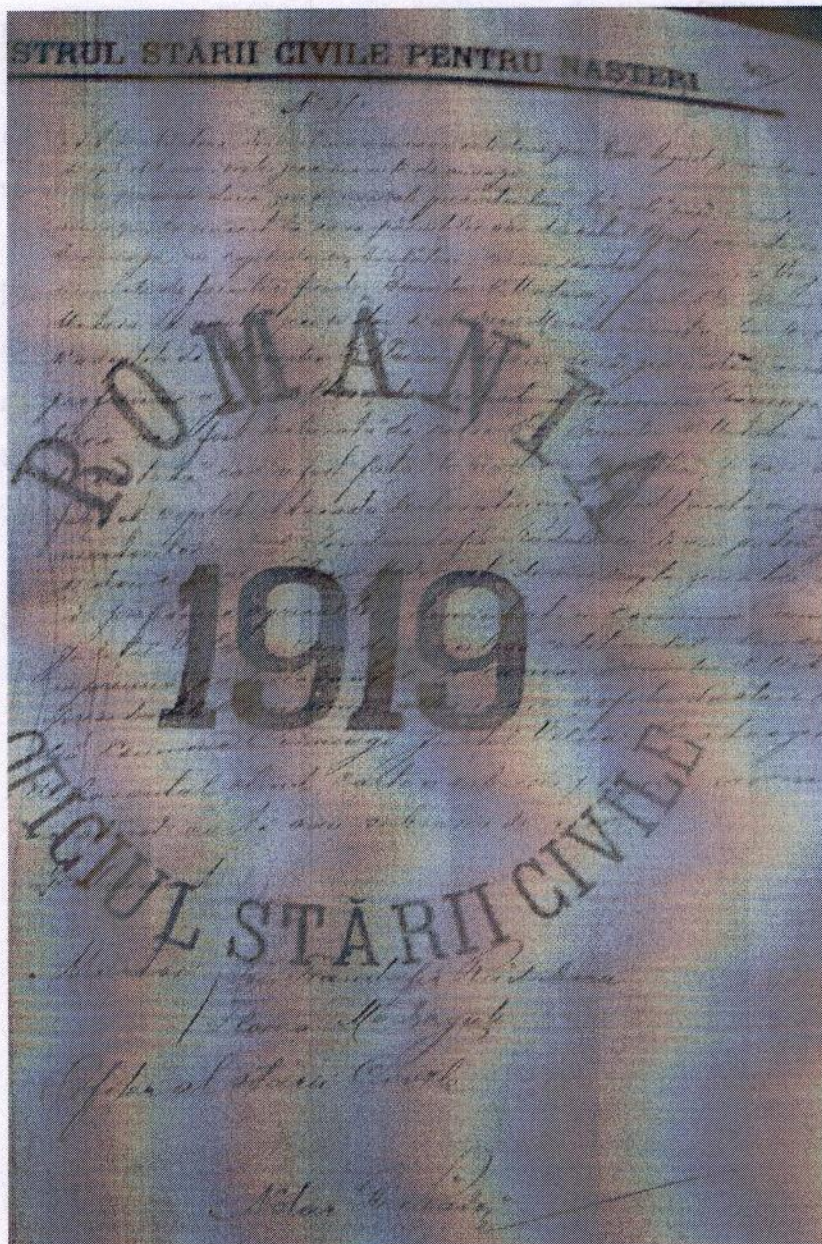
Datele inedite din viața lui Virgil Ierunca nu sunt epuizate în acest articol. În textul de față prezentăm doar două elemente inedite din biografia lui Virgil Ierunca (data și locul nașterii). În viitor vom publica și celelalte rezultate ale cercetării noastre.

---

¹⁸ Arhiva Primăriei Lădești, județul Vâlcea, Registrul stării civile pentru nașteri, 1919-1920, fila 93

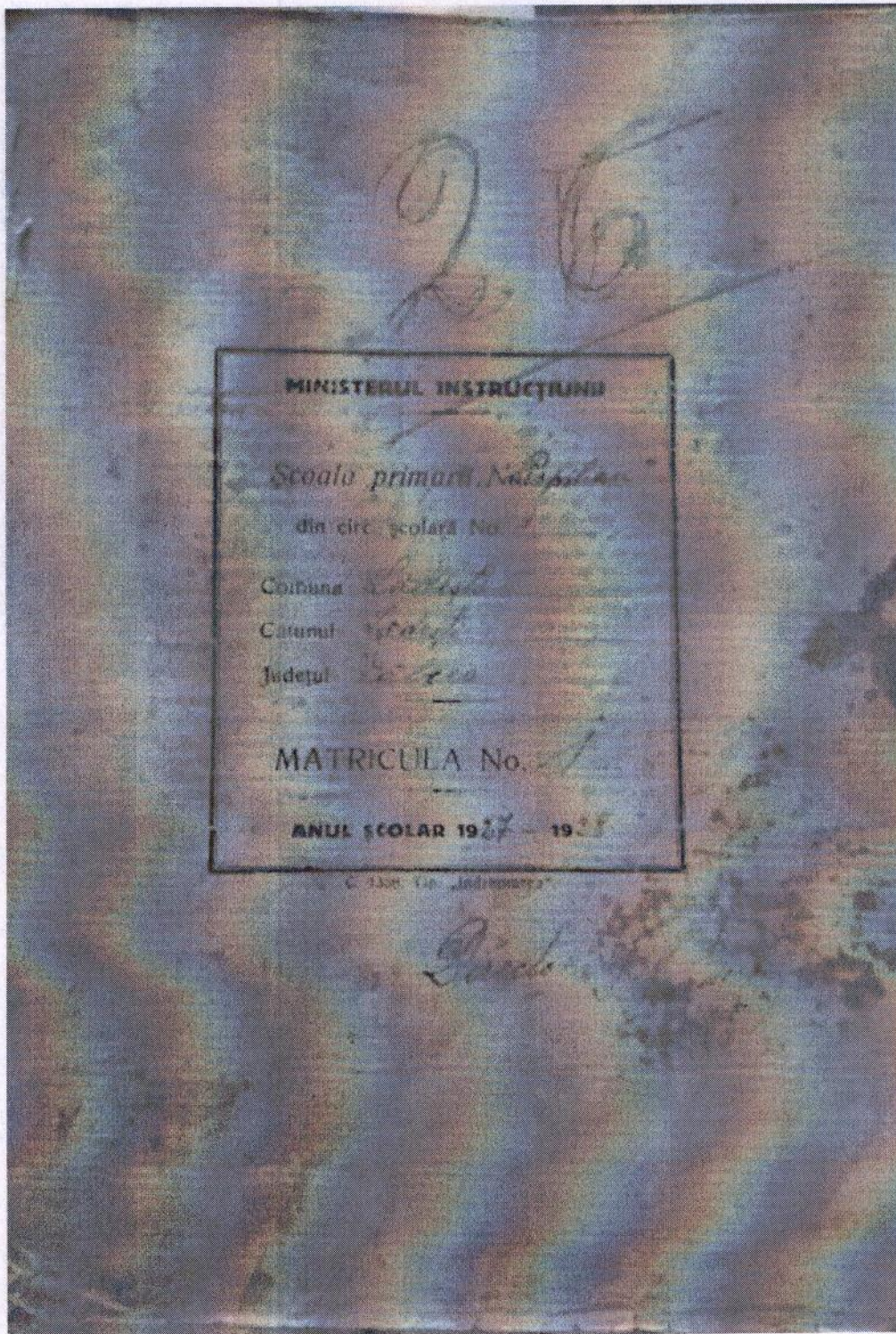
¹⁹ Arhiva personală Gabriela Necșuliu, Harta comunei Lădești

ANEXE:

ANEXA 1 – Filă din registrul stării civile pentru nașteri, 1919-1920, Arhiva Primăriei Lădești, județul Vâlcea

ANEXA 2 – Registrul matricol Școala Primară „Nicolae Popilian”, comuna Lădești, Vâlcea;
Arhiva Liceului Teoretic Lădești, Vâlcea

ANEXA 3 – Carte de student, anul școlar 1943-1944, anul IV de studiu; legitimație văzută și fotografiată prin bunăvoința doamnelor Mirică Margareta și Ciucă Maria, rude ale lui Virgil Ierunca

ANEXA 4 – Matricola elevilor particulari, clasele I-VIII, anul școlar 1937-1938, fondul Liceul „Alexandru Lahovari”, dosarul 4/1937, Direcția Județeană Vâlcea a Arhivelor Naționale

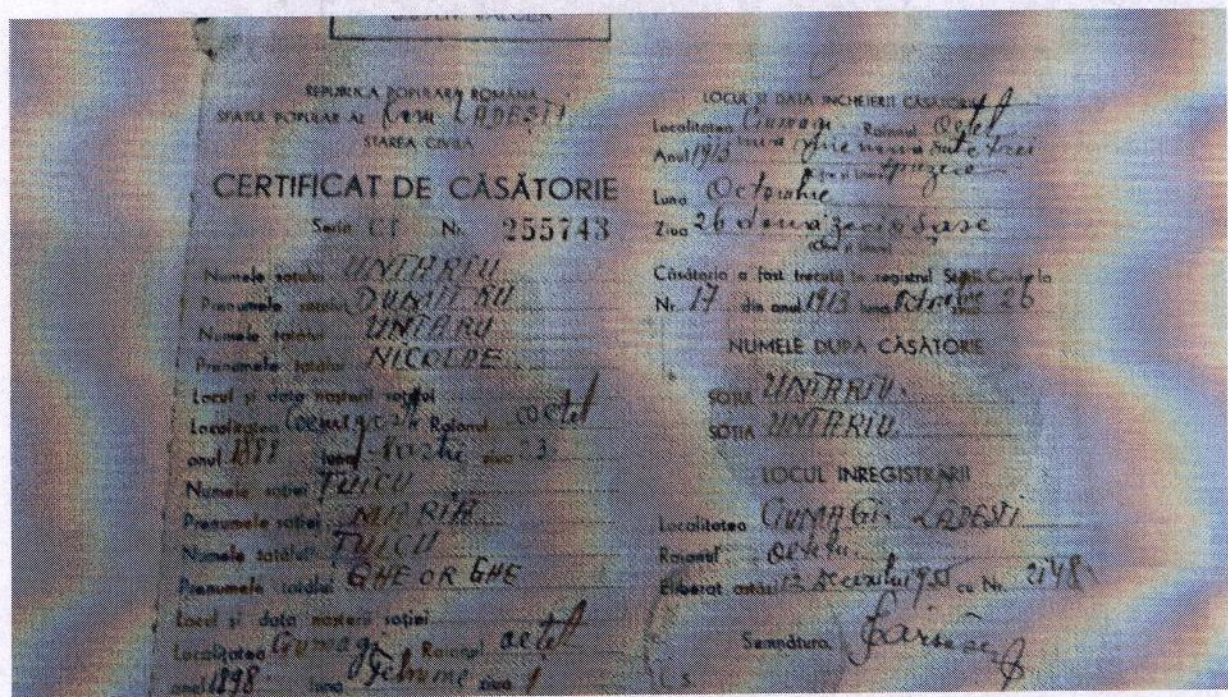
MATRICOLA ȘCOLARĂ
A
ELEVILOR PARTICULARI
Anul școlar 1937-1938
Volumul I
Clasa VI

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE 39
LICEUL de BAETI „AL. LAHOVARI” din R. VÂLCEA

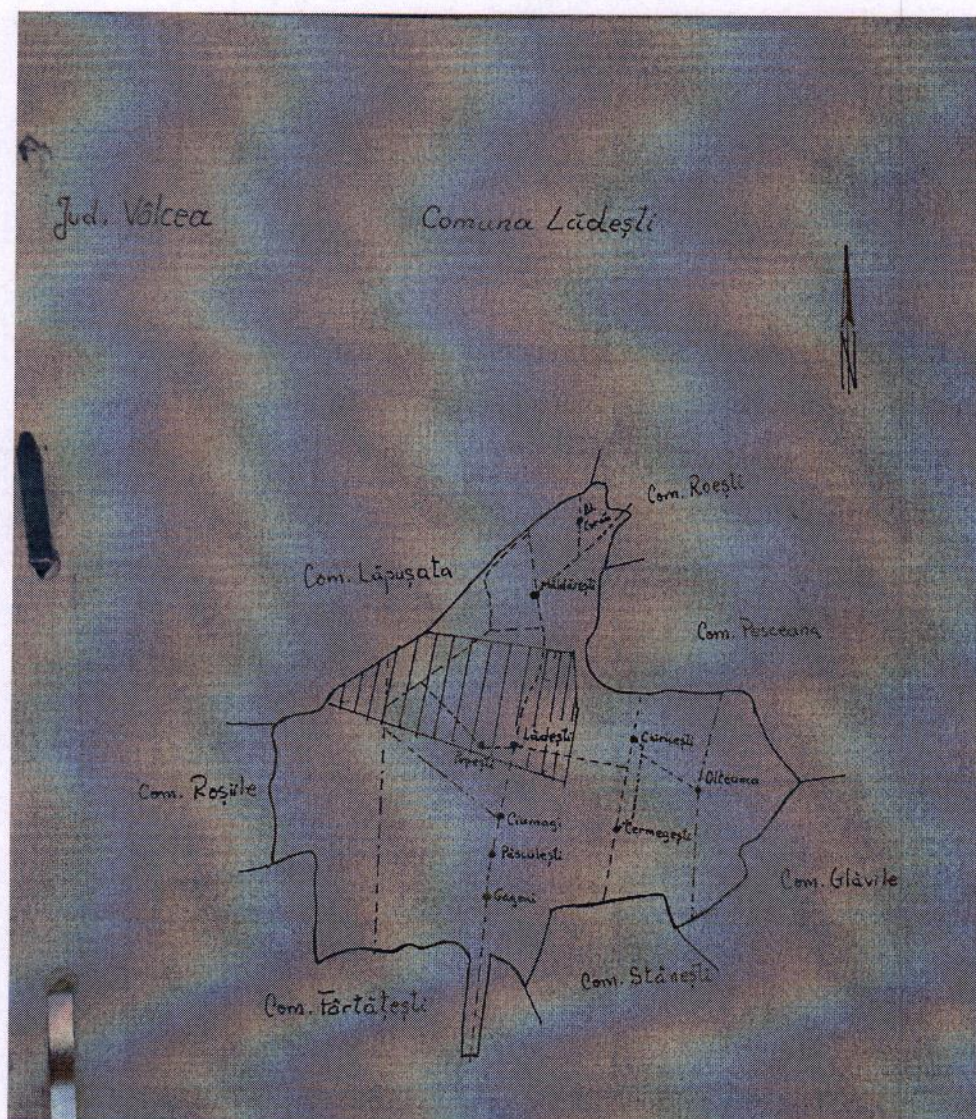
Elevul Untaru D. Virgil născut la anul 1925
 luna august ziua 25 în comuna Sîmăgești Județul Vâlcea
 fiul d-lui Ștefan Untaru și al d-nei Ioana de religia ortodoxă
 naționalitatea tatălui română, profesiunea tatălui operator religia tatălui ortodoxă
 a mamei ortodoxă, a elevului ortodoxă. Revaccinat la anul 1937 luna ianuarie ziua 28
 Locuința părinților, a tutorelui, sau a elevului este în comuna Sîmăgești Județul Vâlcea
 a fost înscriș în clasa VI a acestui liceu pe baza prezentării diplomei de cl. I în anul 1937 cu Nr. 102 din 19 pentru sesiunea 1937-1938

OBIECTELE	NOTELE				Media generală	Notele obținute la exam. de corigență			Observații
	Lucrări scrise	Lucrări scrise I	Media lucrărilor scrise	Oral		Scris	Oral	Media	
Religia	9	4	8.00	8	8.00				
Limba română	10	9	9.50	9	9.50				
„ latină	9	8	7.00	9	8.00				
„ elină									

ANEXA 4 – Matricola elevilor particulari, clasele I-VIII, anul școlar 1937-1938, fondul Liceul „Alexandru Lahovari”, dosarul 4/1937, Direcția Județeană Vâlcea a Arhivelor Naționale

ANEXA 5 – Certificat de căsătorie, documentul nr. 6/1975 din Fondul familial Virgil Untaru (Fond special Untaru Ierunca Virgil), deținut de Direcția Județeană Vâlcea a Arhivelor Naționale

ANEXA 6 – Harta comunei Lădești, imagine procurată de la doamna bibliotecar din Lădești, Gabriela Necșuliu

BIBLIOGRAFIE:

I. Documente de arhivă:

1. Arhiva Primăriei Lădești, județul Vâlcea, Registrul stării civile pentru nașteri, 1919-1920, fila 93;
2. Arhiva Liceului Teoretic Lădești, Vâlcea, Registrul matricol (*Matricula, nr.1, An școlar 1927-1928*) de la Școala Primară „Nicolae Popilian”, comuna Lădești, Vâlcea;
3. Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul *Liceul „Alexandru Lahovari”*, dosarul 4/1937, Matricula elevilor particulari, clasele I-VIII, anul școlar 1937-1930, fila 39;
4. Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul special *Untaru Ierunca Virgil*, Certificat de căsătorie, documentul nr. 6/1975;
5. Arhiva personală Mirică Margareta și Ciucă Maria, Carte de student, anul școlar 1943-1944, anul IV de studiu;
6. Arhiva personală Gabriela Necșuliu, Harta comunei Lădești

II. Lucrări tipărite:

1. Albu, Mihaela, „Împotriva uitării Virgil Ierunca – 95” în *România literară*, nr.39, 2015;
2. Firan, Florea, *Profiluri și structure literare. Contribuții la o istorie a literaturii*, vol.II (M-Z), ediția a II-a, prefață de Constantin M. Popa, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 1986;
3. Ierunca, Virgil, *Trecut-au anii...Fragmente de jurnal. Întâmpinări și accente. Scrisori nepierdute*, Editura Humanitas, București, 2000
4. Lovinescu, Monica, *Jurnal inedit 2001 – 2002*, ediție îngrijită și cuvânt-înainte de Astrid Cambose, Editura Humanitas, București, 2014;
5. Manolescu, Florin, *Enciclopedia exilului literar românesc (1945-1989). Scriitori, reviste, instituții, organizații*, ediția a II-a, revizuită și adăugită, Editura Compania, București, 2010;
6. Pelin, Mihai, *Opisul emigrației politice. Destine în 1222 de fișe alcătuite pe baza dosarelor din arhivele Securității*, Editura Compania, București, 2002

III. Surse orale:

1. Interviu cu Ciucă Maria, 16 august 2016 (Lădești, Vâlcea);
2. Interviu cu Mîrică Margareta, 16 august 2016 (Lădești, Vâlcea)

IV. Surse electronice:

1. Aurel Sasu, *Dicționarul biografic al literaturii române*, Editura Paralela 45, Pitești (variantă electronică; http://concursurilecomper.ro/sites/all/themes/comper/descarcagratis/Dictionar_biografic_al_literaturii_romane_A-L_Vol_I.pdf; accesat pe 1 august 2016);
2. http://enciclopediaromaniei.ro/wiki/Adoptarea_calendarului_gregorian, (accesat pe 17 septembrie 2016);
3. http://www.istorielocala.ro/index.php?option=com_k2&view=item&id=248:scriitoriv%C3%A2l_ceni&Itemid=203, (accesat pe 13 septembrie 2016)

Notă: Textul a fost publicat în *România literară*, nr. 42/2016.

Date inedite în biografia lui Virgil Ierunca

II. Precizări genealogice și onomastice

În prima parte a studiului *Date inedite în biografia lui Virgil Ierunca*, publicat în numărul 42/2016 al *României literare*, am precizat și am clarificat două elemente inedite din biografia lui Virgil Ierunca: data și locul nașterii. Virgil Ierunca s-a născut pe 25 august 1920, ora 6⁰⁰, în satul Popești, comuna Ciumagi, astăzi comuna Lădești din județul Vâlcea.

Pentru că în încheierea articolului trecut promiteam publicarea altor rezultate ale cercetării noastre, completăm și corectăm acum datele care alcătuiesc biografia oficială a lui Virgil Ierunca cu informații referitoare la aspecte genealogice și onomastice.

Virgil Ierunca, așa cum atestă și actul de naștere din Registrul stării civile pentru nașteri²⁰ (anexa 1), a fost fiul lui Dumitru Untaru și al Mariei, născută Neagoie (și nu Neagoie, cum putem întâlni în diverse tabele biografice), agricultori. Trebuie să menționăm că toate precizările genealogice pe care le scriem sunt concluzii, analogii, sinteze făcute după ce am audiat mărturiile, amintirile, explicațiile, răspunsurile doamnelor Mirică Margareta, Ciucă Maria și pe acelea ale familiei Popescu – Lucica Popescu și Nicolae Popescu, din Lădești, Vâlcea²¹. Astfel, aspectele descoperite, relevante și inedite pentru cercetarea noastră, sunt următoarele. Dumitru Untaru, tatăl lui Virgil Untaru (devenit Virgil Ierunca), s-a căsătorit cu Maria Neagoie, pe 25 octombrie 1913²² (anexa 2), venind din localitatea Cermegești în casa soției, din localitatea Ciumagi. Potrivit certificatului de căsătorie, documentul nr. 6/1975 din Fondul special *Untaru Ierunca Virgil*, deținut de Direcția Județeană Vâlcea a Arhivelor Naționale, numele soțului ar fi inițial Untariu, cu numele tatălui Untaru și cu numele soților, după căsătorie, Untariu. Înțelegem că este o eroare materială, subînțelegem neglijențele care se reflectă în actele de după 1950, mai ales, și că numele tatălui lui Dumitru este și numele fiului – Untaru, respectiv, numele soților după căsătorie. De altfel, certificatul de naștere al lui Dumitru Untaru, documentul nr. 12/1888

²⁰ Arhiva Primăriei Lădești, județul Vâlcea, Registrul stării civile pentru nașteri, 1919-1920, fila 93

²¹ Mirică Margareta, Ciucă Maria, verișoare ale lui Virgil Ierunca. Lucica Popescu, profesor pensionar de biologie, cea cu ajutorul căreia a fost întreținută corespondența dintre Virgil Ierunca și mama lui după moartea tatălui acestuia; Nicolae Popescu, profesor pensionar de matematică, ai cărui părinți i-au avut nași pe Maria și Dumitru Untaru. Interviuri realizate pe 16 august 2016, Lădești, Vâlcea.

²² Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul special *Untaru Ierunca Virgil*, Certificat de căsătorie, documentul nr. 6/1975

din Fondul special *Untaru Ierunca Virgil*²³, clarifică situația (anexa 3). Numele de familie este *Untaru*.

Maria Neagoe a fost fiica lui Ion Neagoe și a Dumitrei Neagoe și a mai avut șase frați. Sora Dumitrei nu a putut avea copii, de aceea Ion și Dumitra Neagoe au hotărât să o dea spre adopție pe Maria mătușii sale și unchiului său – Maria și Gheorghe Țicu.

În Fondul special *Untaru Ierunca Virgil* existent la Direcția Județeană Vâlcea a Arhivelor Naționale, am descoperit o legitimație ARLUS a mamei lui Virgil Ierunca²⁴ (anexa 4). Prenumele care apar pe această legitimație sunt scrise astfel - Elena (Maria). Prenumele Maria dintre paranteze și hipocoristicul cu care i se adresau cunoscuții din Lădești, (tanti) Lina, ne-au condus la următorul raționament²⁵. Mama lui Virgil Ierunca a fost fiica Dumitrei și a lui Ion Neagoe. Sora Dumitrei, Maria, nu a avut copii. Pentru că Dumitra și Ion aveau șapte copii, au hotărât să dea una dintre fiice, cel mai probabil fiica cea mare, Mariei și lui Gheorghe Țicu. Aceștia din urmă au adoptat-o cu prenumele Maria și cu numele Țicu. Numele de alint, Lina, păstrat și folosit în timp, reflectând întâietatea prenumelui Elena. Oamenii i s-au adresat, pe tot parcursul vieții, cu numele cu care o cunoscuseră inițial, *Lina* fiind, așa cum indică dicționarele onomastice, un hipocoristic de la prenumele Elena - „ELENA este unul dintre cele mai frecvente și răspândite prenume feminine din onomastica europeană, reproduce un foarte vechi nume personal grecesc *Heléne* (...). Forme: ILEANA (formă populară frecventă și specific românească), LEANA, LENA, LENICA, ELINA, LEANCA, LENCUȚA, ILINA, LINA, ILENA, ILENUȘA (...)”²⁵. In extenso, credem că prenumele și numele inițiale ale mamei lui Virgil Ierunca au fost Elena Neagoe, iar după adopție, Maria Țicu. Prenumele și numele din urmă apar în certificatul de căsătorie al soților Untaru²⁶, conform căruia Untariu Dumitru se căsătorește cu Țicu Maria pe 26 octombrie 1913, în localitatea Ciumagi, numele după căsătorie

²³ Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul special *Untaru Ierunca Virgil*, Certificat de naștere, documentul nr. 12/1888

²⁴ Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul special *Untaru Ierunca Virgil*, Legitimație ARLUS pentru Maria Untaru, documentul nr. 2/1950

²⁵ Confirmarea validității raționamentului a venit după câteva luni de la formularea acestuia. În cartea *Scrisori către Monica. 1951-1958* (selecția și îngrijirea textelor, postfață, tabel cronologic și note de Astrid Cambose, Editura Humanitas, București, 2016/2017), găsim o scrisoare, în facsimil (observăm scrisul caligrafic care se regăsește și pe tabloul rămas din casa părintească a lui Virgil Ierunca), a lui Dumitru Untaru către fiul său, dar și către nora sa, încheiată astfel: „Vă îmbrățișăm cu drag. Fini Dv. ⇨denumire codificată, spre a deruta Seruritatea⇨. Dumitru și **Elena**” (op. cit., p. 468)

²⁵ Noemi Bomher, *Crude și suave prenume feminine. Dicționar onomastic*, Editura Casa Editorială Demiurg, Iași, 2009, pp. 110-111

²⁶ Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul special *Untaru Ierunca Virgil*, Certificat de căsătorie, documentul nr. 6/1975

fiind **Untariu** (am explicat anterior eroarea materială în consemnarea numelui de familie). Astfel, după căsătoria cu Dumitru Untaru, mama lui Virgil Ierunca, oficial, se va numi Maria Untaru.

Pentru fiica lor, atât Ion Neagoe, cât și Gheorghe Țuicu au construit o casă. În această casă va veni Dumitru Untaru și tot aici se va naște Virgil Untaru (anexa 5, anexa 6). O casă frumoasă, „bunișoară” după spusele localnicilor, cu doi brazi în fața construcției, cu un tei lângă poartă și cu teren suficient (terenul și casa fuseseră date Elenei/Mariei, drept moștenire, de ambele familii – Neagoe și Țuicu). După relatările doamnei Mirică Margareta, fiica Elisavetei, soră a Mariei Untaru, casa a căzut acum doi ani (în 2014), nimeni nefiind interesat de repararea și de consolidarea ei. Nici rude, nici autorități, nici alte persoane. Astăzi se mai văd doar urmele acelei case, părți de temelie și câteva grinzi tăiate.

Brazii nu mai există nici ei. Unul a căzut în anul 2003, iar celălalt, probabil, a fost tăiat pentru a nu accidenta pe cineva, existând riscul să cadă asemenea primului. Teiul însă există (anexa 7). Iar povestea teiului e specială... Sub tei învăța, citea Virgil Ierunca. Doamna Mirică ne-a relatat că uneori Virgil Ierunca juca fotbal cu prietenii Gicu Brânzan, Robert Brânzan și Valerică Brânzan, că rar vorbea cu fetele, cu rudele și că cea mai mare parte a timpului, atunci când ieșea din casă, o petrecea sub tei, citind. Un tei martor la mii, zeci de mii de pagini citite, la tumultul unui copil înzestrat cu foarte mare inteligență, al unui adolescent, la formarea sa intelectuală, dar și sufletească și chiar martorul unei iubiri. Doamna Maria Ciucă ne-a adus câteva fotografii inedite, singurele pe care le mai are, păstrate în altă casă, sub dușumea, de mama doamnei Ciucă, Ana Deaconescu, soră a Mariei Untaru. Printre acestea am găsit o fotografie cu Virgil Ierunca și o tânără, împreună sub tei (anexa 8). În fotografie se află tânăra despre care mai aflaserăm de la alte persoane intervievate anterior și despre care mai citiserăm – domnișoara Cerna-Rădulescu, prietena lui Virgil Ierunca, din Stănești, o comună învecinată, cu care acesta a vrut să se căsătorească. Plecând în Franța, domnișoara Cerna-Rădulescu a refuzat să-l urmeze.

Domnișoara Cerna-Rădulescu s-a căsătorit abia după ce nu a mai primit nicio veste de la Virgil Ierunca. Aceasta a crezut că a fost părăsită și, după un timp, s-a căsătorit. La fel și Virgil Ierunca. Dar nici unul dintre ei nu fusese, de fapt, părăsit de celălalt. Atât Angela, cât și Virgil își trimiseseră mai multe epistole, însă acestea nu au ajuns la destinatar. De fiecare dată, drumul scrisorilor s-a oprit în mâinile celor desemnați să intercepteze și să stopeze corespondența dintre

fugarul, trădătorul Ierunca și sora legionarului Cerna-Rădulescu. Cunoaștem situația de la fiica lui Alexandru Cerna-Rădulescu, dna Luminița Cerna-Rădulescu, pe care am căutat-o și care a avut amabilitatea să (de)scrie câteva aspecte: „Până ne vedem, vă scriu câte ceva: VIRGIL IERUNCA se numea Virgil Untaru. Tatăl meu se numea Alexandru Pistol. Tatăl lui, Gheorghe Pistol, a murit în 1921, în urma unei răni din război. Tata a fost orfan de război. Numele CERNA-RĂDULESCU l-a luat de la apa Cerna, care curge prin Stănești și Lădești (un sat, pe un mal și altul, pe celălalt), acestea fiind comunele natale ale celor doi. Rădulescu era bunicul după mamă, un învățător dedicat, cu care a scos și editat prima revistă numită *DOINA*. Prima revistă cu redacția într-un sat. Sora tatălui meu se numea ANGELA PISTOL, căsătorită ulterior ȘERBU. Tatăl meu cu Virgil erau prieteni foarte buni și doreau să ajungă cumnați. Când a hotărât să plece în Franța era logodit cu mătușa mea și, de altfel, nu voia să plece definitiv ⇨ aspect confirmat și de jurnalul lui Virgil Ierunca – n.n.⇨. După ajungerea lui la Paris, granițele s-au închis. El a trimis multe scrisori logodnicei, dar acestea nu i-au fost date niciodată. Mătușa mea nu a putut lua legătura și a crezut că a fost părăsită, aflând de la Europa Liberă că Virgil s-a căsătorit....”²⁷.

Chiar și după plecarea lui Virgil Ierunca în Franța, domnișoara Cerna-Rădulescu i-a vizitat un timp pe părinții lui Virgil. Iar fostul său logodnic a căutat-o după 1990, într-una din vizitele sale în România - „Eu i-am cunoscut pe Virgil și pe Monica la Paris, în 1991. Am fost la ei acasă și la sediul din Paris al Europei Libere, iar când au venit ei la București, Virgil a vizitat-o pe mătușa mea...”²⁸.

Numele Cerna-Rădulescu îl întâlnim și în agenda personală a lui Virgil Ierunca, la pagina 25. Agendă-calendar din 1946, document inedit, numărul 11/1946 din fondul familial *Untaru Ierunca Virgil*, deținut de Direcția Județeană Vâlcea a Arhivelor Naționale²⁹ (anexele 9, 10). Nota figurează pe data de 17 (miercuri) aprilie 1946 - „D^{na} Cerna Rădulescu. Pantofii – pastă de dinți”.

Domnișoara Cerna-Rădulescu a avut un frate, Alexandru Cerna-Rădulescu, despre care Ion Caraion în nota dată Securității despre Virgil Ierunca scria: „Ca elev în ultimii ani de liceu și în primii ani de facultate, se înfiripă între el și sora lui Al. Cerna-Rădulescu o legătură, cu

²⁷ Corespondență electronică cu Luminița Cerna-Rădulescu (18 aprilie 2017)

²⁸ Ibidem

²⁹ Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul special *Untaru Ierunca Virgil*, Calendar-agendă cu însemnări ale lui Virgil Ierunca, documentul nr. 11/1946

promisiuni pare-mi-se de logodnă și căsătorie. Fata este abandonată în cele din urmă, promisiunea încălcată și între familiile celor doi va interveni, pe lângă o mare răceală, un început oarecare de vrăjmășie amortizat în timp. O vreme, însă, Virgil Ierunca și Al. Cerna-Rădulescu, vecini cu satele prin Oltenia, își sunt prieteni. Amândoi vor face parte, în 1941, din grupul revistei *Albatros* (revistă suspectată sub regimul antonescian de filo-comunism și suprimată ca atare după 6-7 numere), iar în 1943-1944, când Al. Cerna-Rădulescu preia direcția foii *România viitoare* (de asemenea interzisă doar după câteva numere, pentru culpa de a-l fi insultat pe mareșal și a fi colportat comunism), Virgil Ierunca va semna în *România viitoare* cronică literară.³⁰ Astfel de informații și de acuze au fost publicate și în presa vremii. Am aflat că din cauza acestora Angela Cerna-Rădulescu ar fi avut de suferit - „Când tatăl meu era secretar de redacție la revista *România literară* și când a scris un articol acuzându-l pe Eugen Barbu de neadevăruri tiparite, imediat, în *Săptămâna*, acesta a spus că *cine vrea să afle cine e Cerna-Rădulescu trebuie să știe că e prietenul lui Ierunca, iar sora lui, Angela, a fost logodită cu Virgil Ierunca*. Din păcate, aceasta „știre” a afectat situația profesională a mătușii mele, ea fiind profesoară la un liceu din București”³¹.

Încă un aspect este de remarcat. Logodnica lui Virgil Ierunca s-a numit Angela. Iar, conform biografiilor studiate, debutul literar al lui Virgil Untaru a fost în anii liceului, în 1939, sub pseudonimul Virgiliu Angelli, la *Jurnalul literar* al lui G. Călinescu, cu articolul *Tolstoi – critic de artă*. Observăm cu ușurință de unde provenea pseudonimul și sesizăm atât romantismul tânărului îndrăgostit, cât și profunzimea iubirii.

Așadar, probabil o iubire cel puțin frumoasă pentru ambii, încheiată brusc, mult prea repede și dureros. O iubire care nu a fost uitată niciodată de nici unul dintre cei doi.

Revenind la părinții lui Virgil Ierunca, aceștia au avut patru copii. Trei copii născuți morți, înaintea lui Virgil și pe Virgil Untaru.

În timp, în spatele casei de odinioară doamna Mirică a construit o casă nouă în care, în august 2016 trăia încă ultimul dintre cei șapte copii ai lui Ion Neagoe și ai Dumitrei – Elisaveta Cocorăl, care avea 95 de ani și căreia i-a fost făcut testamentul, cu acordul lui Virgil Ierunca. Din păcate, nu am putut vorbi atunci cu dna Elisaveta Cocorăl, iar aceasta s-a stins acum două luni, în martie 2017.

---

³⁰ Apud Mihai Pelin, „Nota lui Ion Caraion despre Virgil Ierunca” în *România literară*, nr. 13, din 1999

³¹ Corespondență electronică cu Luminița Cerna-Rădulescu (18 aprilie 2017)

Dumitru Untaru a făcut șapte clase și o școală profesională. Două obiecte ar fi rămas din casa părintească a lui Virgil Ierunca – o icoană și tabloul tatălui, pe care dna Mirică ni le-a încredințat. Pe spatele tabloului sunt notate rândurile: „D.Untaru (semnătură – n.n.). Perceptor Circ.Fiscală, Roești, Vâlcea, 21 Martie 1921 – 1 Decembrie 1931. Făcut tabloul la 22 Iunie 1920” (anexele 17, 18). Despre Dumitru Untaru, atât dna Mirică, cât și soții Popescu, doamna Lucica Popescu și domnul Nicolae Popescu, ne-au spus că era cult, citit; domnului Popescu, pe atunci foarte tânăr, îi dădea spre rezolvare probleme de matematică, iar copiilor pe care îi aștepta la poartă, când se încheia programul școlar, le adresa întrebări de cultură generală (istorie, geografie, matematică) și de logică. Nefiind mulțumit de răspunsuri sau de lipsa răspunsurilor, replica: „Ce învățați voi la școală, de nu știți atâta lucru?!”. Pentru aceasta, cât și pentru zgârcenia lui cunoscută, Dumitru Untaru era mai puțin agreat.

Dar despre Maria Untaru, mama lui Virgil Ierunca, am aflat că era foarte generoasă, că avea ochi scânteietori, că era inteligentă, deși nu urmase nicio clasă, și că era credincioasă. De aceea între Virgil și mama sa legătura va fi una deosebită. Despre generozitatea Mariei Untaru și despre zgârcenia lui Dumitru Untaru am aflat și de la dna Mirică, dar și de la familia Popescu: „Bătrâna venea la noi ca nașă; în fiecare duminică, cu flori și cu o mică atenție!” (Lucica Popescu), „Tatăl lui Virgil Ierunca a fost un om zgârcit. Virgil Ierunca s-a chinuit la București, deși tatăl avea ceva resurse. Virgil Ierunca era atașat mai mult de mama sa. Când au fost la Paris, Virgil Ierunca a vrut să o oprească pe mama lui.” (Nicolae Popescu). Aceste trăsături au fost confirmate și de dna Gabriela Popescu (fostă profesoară de limba rusă), sora lui Mihai Ciucă (profesor pensionar de limba și literatura franceză la Râmnicu-Vâlcea), unul dintre cei care au beneficiat de cărțile din biblioteca lui Virgil Ierunca, acesta luând volumele în limba franceză. Dna Gabriela Popescu ne-a declarat: „Tanti Lina (Elena/Maria Untaru – n.n) avea niște ochi scânteietori, deși nu avea școală, vorbea așa frumos, folosea vorbe bătrânești. Virgil cu ea semăna...”³². Tot despre tanti Lina știm de la dna Mirică. Aceasta ne-a spus că „tanti Lina păstrase moțul de la botezul lui Virgil. Un moț blond, legat cu o fundă albastră, într-o cutie de carton cu floricele. Și scotea uneori moțul și îl pupa”. A putut să-și ostoiască dorul astfel până când Securitatea, la una dintre percheziții, l-a găsit și l-a luat.

Dumitru Untaru a decedat în anul 1974, iar la un deceniu distanță s-a stins și mama lui Virgil Ierunca. Cei doi au fost înmormântați în cimitirul Bisericii de la Ciumagi.

---

³² Gabriela Popescu, interviu pe 29.VIII.2016, în fața bisericii din Lădești, Vâlcea

Din relatările soților Popescu am aflat multe alte date relevante și inedite pentru cercetarea noastră, dar pe care le vom expune, nuanța și comenta într-un alt subpunct al acestui studiu.

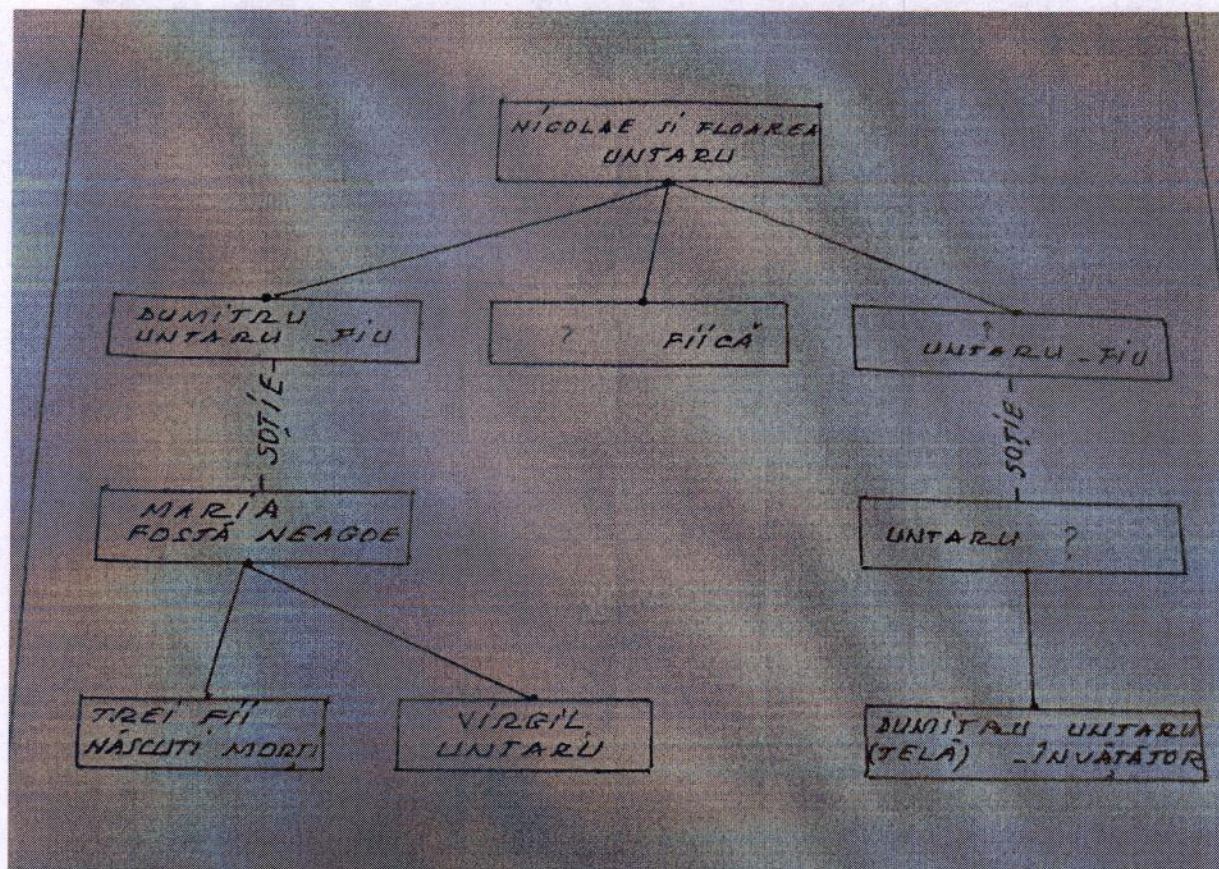
Coroborând toate aceste informații, cu detaliile de la persoanele intervievate (cele menționate, dar și alte persoane, domnul profesor de istorie-geografie Giuran Nicolae, care ne-a procurat câteva date genealogice de la Untaru Viorel, nepotul lui Untaru David, fratele lui Dumitru Untaru) și cu datele din actele descoperite – certificatul de naștere al lui Dumitru Untaru, certificatul de căsătorie al soților Untaru, prezentăm, în premieră, arborele genealogic al familiei Neagoe și arborele genealogic al familiei Untaru.

În partea a treia a studiului vom clarifica toate aspectele care configurează o altă etapă din viața lui Virgil Ierunca. Vom prezenta datele, mențiunile și comentariile care se impun despre școlaritatea lui Virgil Ierunca.

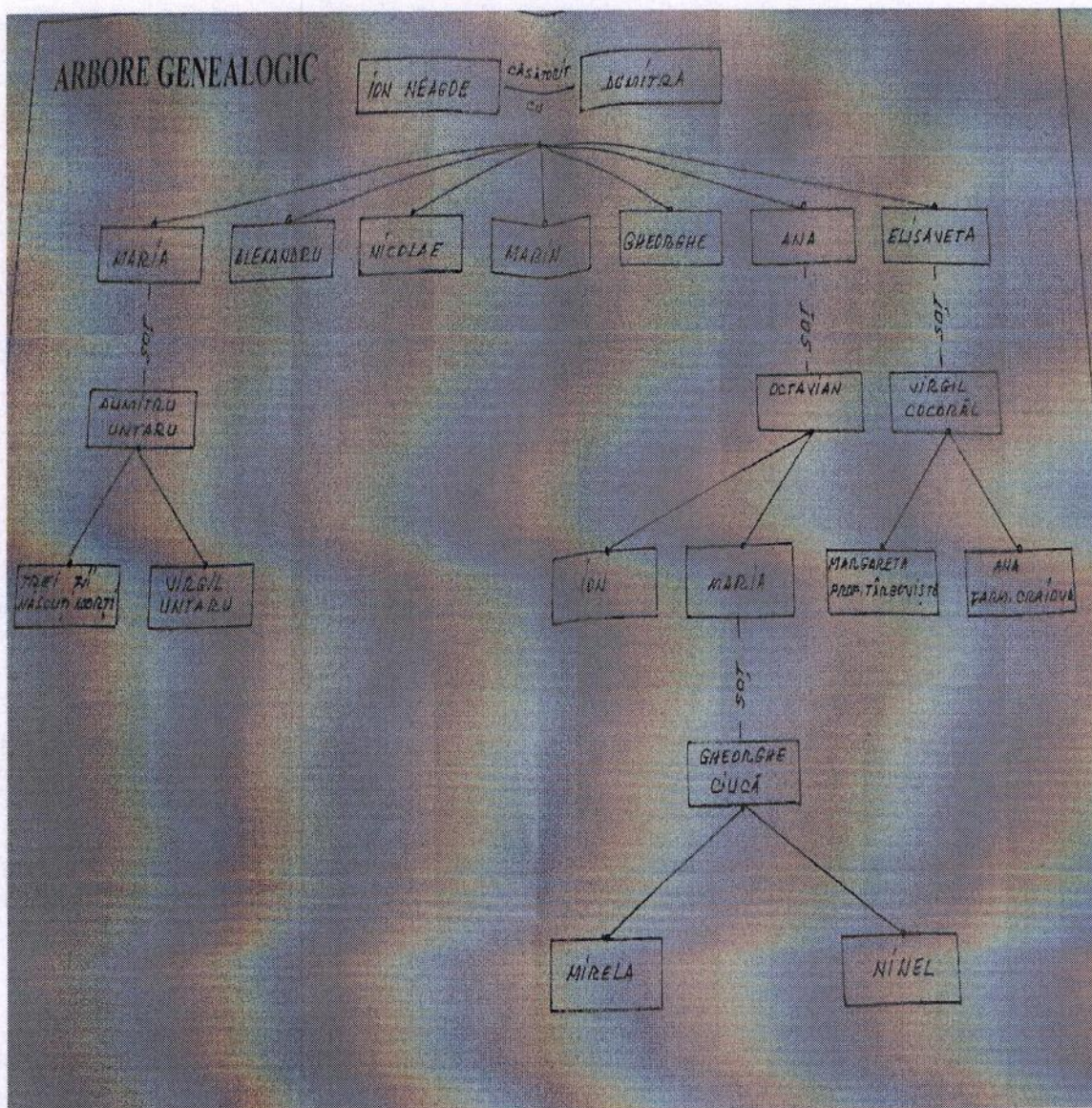
Alexandra Florina Mănescu

P.S. Am aflat din cercetarea de teren că în 1999 a existat o propunere de schimbare a denumirii școlii din Lădești. Dar, evident, au refuzat (nu știm nici cine a propus, nici cine a refuzat, mai exact; Consiliul Local, Comisia pentru Învățământ și Cultură din Consiliul Local, consiliul profesoral, toți?!...). Sigur este că anul acesta, după multe eforturi: cerere adresată primarului comunei Lădești, telefoane, documentări legislative, mailuri, fundamentare pentru schimbarea denumirii, am reușit, cu sprijinul real și necondiționat al domnului secretar al Primăriei Comunei Lădești, Enuță Ionel, să propunem schimbarea denumirii liceului din Lădești, să avem agreementul membrilor Consiliului Local Lădești și să trimitem propunerea și nota de fundamentare Comisiei Județene de atribuire de denumiri. În 2.II.2017 Comisia Județeană de atribuire de denumiri a emis aviz favorabil și, ulterior, pe 23.II.2017 a fost emisă Hotărârea Consiliului Local Lădești privind schimbarea denumirii liceului. Astfel, din 23.II.2017, denumirea *Liceul Teoretic din Lădești* a fost schimbată în *Liceul Teoretic „Virgil Ierunca” din Lădești*. În Lădeștii de Vâlcea numele lui Virgil Ierunca va fi auzit mai des și mai mult decât oricând, după cum bine merită.

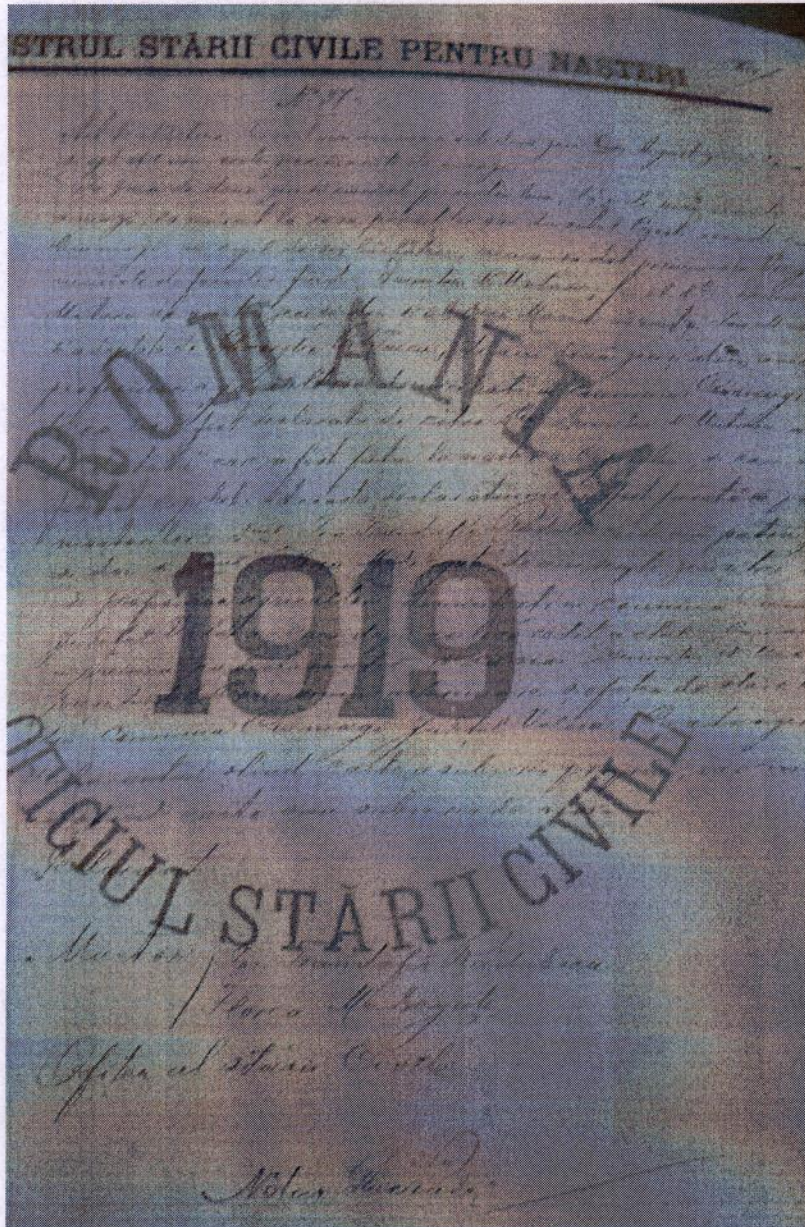
Arborele genealogic al familiei Untaru:

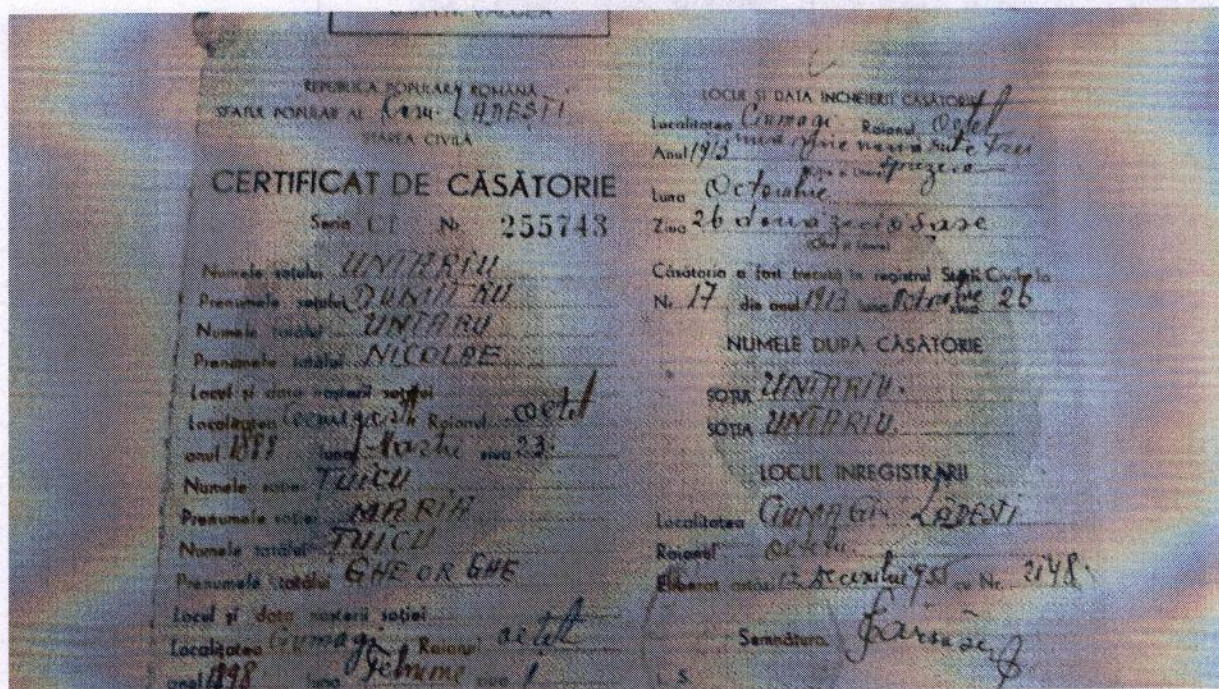
Arborele genealogic al familiei Neagoe:

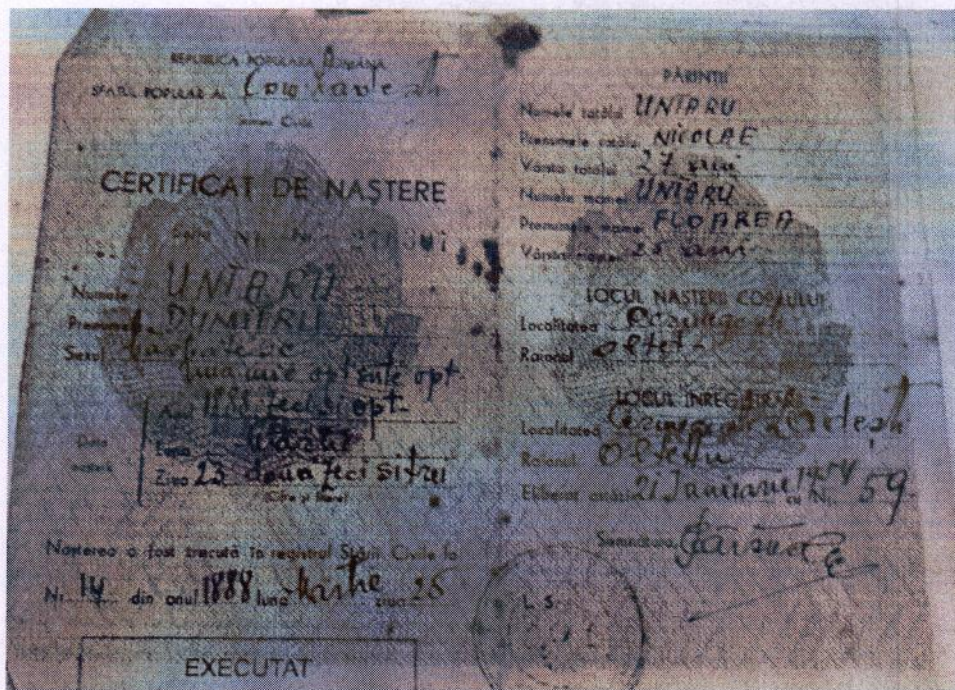
Anexe:

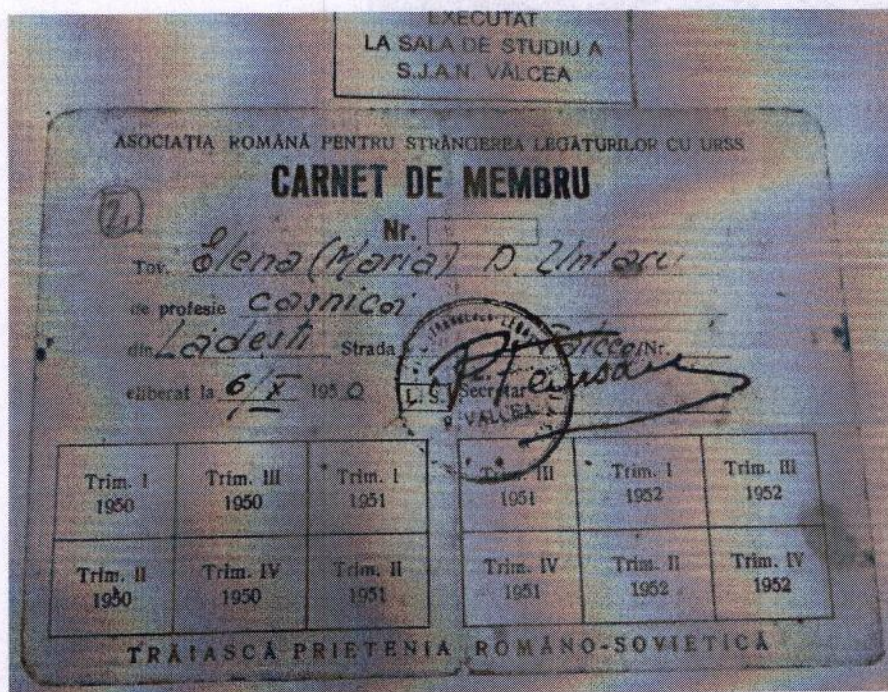
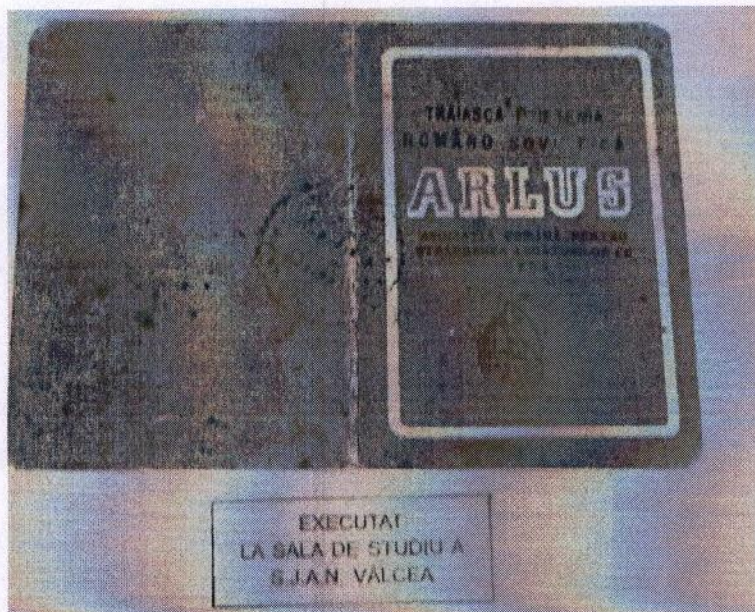
ANEXA 1 – Filă din registrul stării civile pentru nașteri, 1919-1920, Arhiva Primăriei Lădești, județul Vâlcea

ANEXA 2 – Certificat de căsătorie, documentul nr. 6/1975 din Fondul familial Virgil Untaru (Fond special Untaru Ierunca Virgil), deținut de Direcția Județeană Vâlcea a Arhivelor Naționale

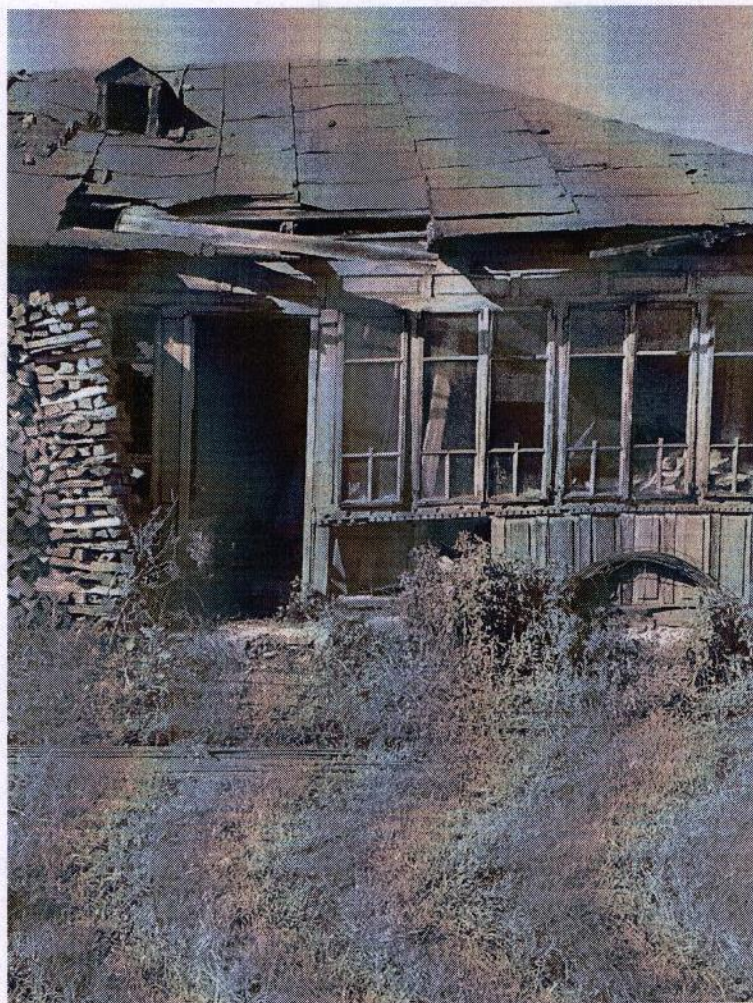
ANEXA 3 - Certificatul de naștere al lui Dumitru Untaru, documentul nr. 12/1888 din Fondul familial *Virgil Untaru* (Fond special *Untaru Ierunca Virgil*), deținut de Direcția Județeană Vâlcea a Arhivelor Naționale

ANEXA 4 – Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul special *Untaru Ierunca Virgil*, Legitimație ARLUS pentru Maria Untaru, documentul nr. 2/1950

ANEXA 5 – Casa în care s-a născut Virgil Ierunca; fotografie făcută de doamna bibliotecar Gabriela Necșuliu (înainte de 2003)

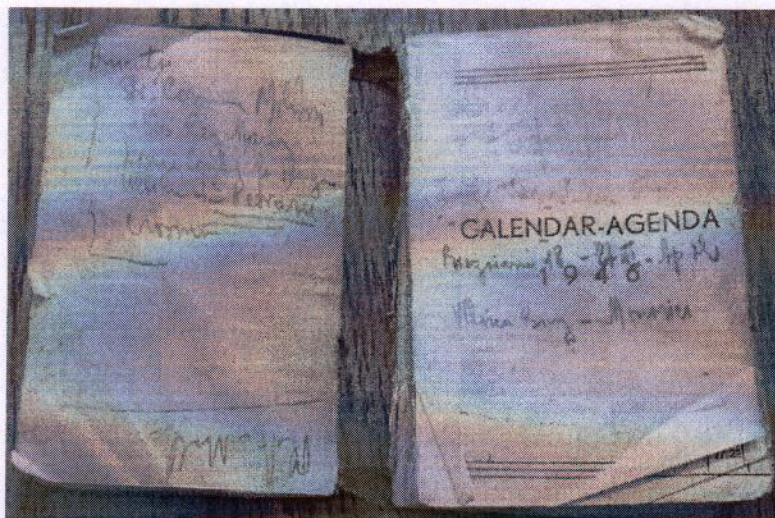
ANEXA 6 – Casa în care s-a născut Virgil Ierunca, fotografie realizată de soțul doamnei Isabelle Teodorescu, pe care am întâlnit-o la librăria Humanitas din Râmnicu-Vâlcea, fosta librărie *Virgil Ierunca* (fotografie realizată în 2009)

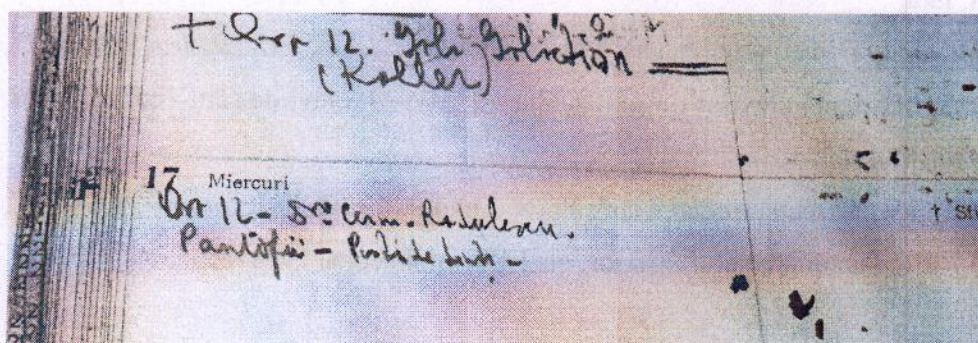
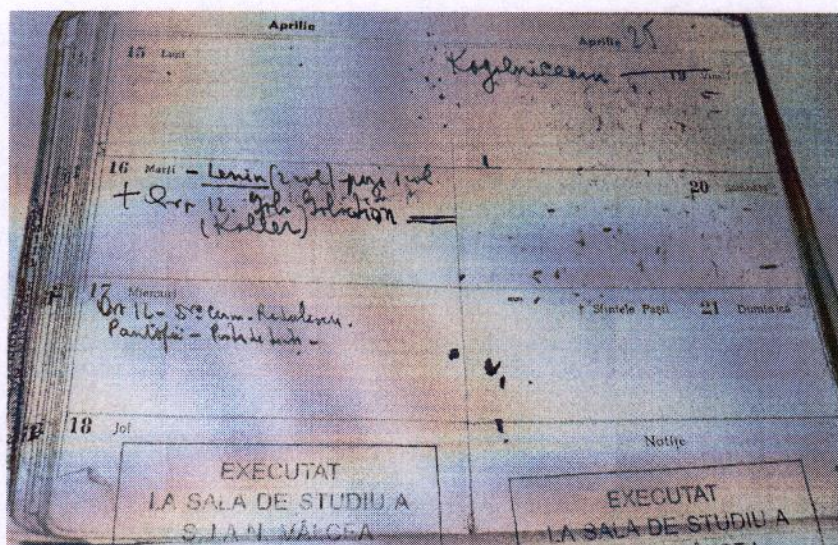
ANEXA 7 – Teiul sub care învăța Virgil Ierunca; 16 august 2016

ANEXA 8 – Virgil Ierunca împreună cu logodnica sa, domnișoara Cerna-Rădulescu, sub tei...; fotografie văzută și reprodușă de noi prin bunăvoința doamnelor Mirică Margareta și Ciucă Maria, rude ale lui Virgil Ierunca și deținătoare ale acestor imagini inedite

ANEXA 9 – Agendă-calendar din 1946, document inedit, numărul 11/1946 din fondul familial *Virgil Untaru*, deținut de Direcția Județeană Vâlcea a Arhivelor Naționale

ANEXA 10 – Fila 25 din agendă-calendar din 1946 (agenda personală a lui *Virgil Ierunca*), document inedit, numărul 11/1946 din fondul familial *Virgil Untaru*, deținut de Direcția Județeană Vâlcea a Arhivelor Naționale

BIBLIOGRAFIE:

I. DOCUMENTE ARHIVĂ:

1. Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul special *Untaru Ierunca Virgil*, Legitimație ARLUS pentru Maria Untaru, documentul nr. 2/1950;
2. Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul special *Untaru Ierunca Virgil*, Certificat de căsătorie, documentul nr. 6/1975;
3. Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul special *Untaru Ierunca Virgil*, Senatul Universității din București acordă studentului Untaru Virgil suma de 5000 de lei pentru merit și sârguință la studii, semnat de Horia Hulubei, documentul nr. 7/1943;
4. Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul special *Untaru Ierunca Virgil*, Calendar-agendă cu însemnări ale lui Virgil Ierunca, documentul nr. 11/1946;
5. Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul special *Untaru Ierunca Virgil*, Certificat de naștere, documentul nr. 12/1888;
6. Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul special *Untaru Ierunca Virgil*, Fotografie copil aproximativ patru ani, documentul nr. 13;
7. Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul special *Untaru Ierunca Virgil*, Permis de intrare în Biblioteca Fundației Regale pe numele Ierunca Virgil, ziarist, documentul nr. 3/1946;
8. Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul *Liceul „Alexandru Lahovari”*, dosarul 6/1932, Matricula elevilor de stat – curs inferior, clasele I-IV, anul școlar 1932-1933, fila 88, față;
9. Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul *Liceul „Alexandru Lahovari”*, dosarul 5/1933, Matricula elevilor pe anul școlar 1933-1934, elevi de stat – curs inferior, clasele I-IV, fila 134, față;
10. Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul *Liceul „Alexandru Lahovari”*, dosarul 4/1934, Matricula cursului inferior, cls.I-IV, anul școlar 1934-1935, elevi de stat, fila 204, față;

11. Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul *Liceul „Alexandru Lahovari”*, dosarul 4/1935, Matricola școlară - curs inferior, cls.I-IV, anul școlar 1935-1936, elevi de stat, fila 276, față;
12. Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul *Liceul „Alexandru Lahovari”*, dosarul 4/1935, Matricola școlară - curs inferior, cls.I-IV, anul școlar 1935-1936, elevi de stat, fila 276, verso;
13. Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul *Liceul „Alexandru Lahovari”*, dosarul 3/1936, Matricola școlară Stat- curs superior, anul școlar 1936-1937, fila 41, față;
14. Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul *Liceul „Alexandru Lahovari”*, dosarul 4/1937, Matricola elevilor particulari, clasele I-VIII, anul școlar 1937-1930, fila 39;
15. Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul *Liceul „Alexandru Lahovari”*, dosarul 6/1937, Matricola elevilor de stat, clasele V-VIII, anul școlar 1937-1938, fila 87, față;
16. Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul *Liceul „Alexandru Lahovari”*, dosarul 6/1938, Matricola școlară a elevilor particulari, anul școlar 1938-1939, fila 66, față;
17. Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul *Liceul „Alexandru Lahovari”*, dosarul 4/1939, Matricola școlară a elevilor particulari, anul școlar 1939-1940, fila 74, față;
18. Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul *Liceul „Alexandru Lahovari”*, dosarul 4/1940, Registrul de intrare-ieșire a corespondenței (1 sept. 1940 - 31 aug. 1944, 6 vol., vol. IV, Școala medie de băieți, R. Vîlcii);
19. Arhiva Primăriei Lădești, județul Vâlcea, Registrul stării civile pentru nașteri, 1919-1920, fila 93;
20. Arhiva Liceului Teoretic Lădești, Vâlcea, Registrul matricol (*Matricola, nr.1, An școlar 1927-1928*) de la Școala Primară „Nicolae Popilian”, comuna Lădești, Vâlcea;
21. Arhiva Liceului Teoretic Lădești, Vâlcea, Registrul matricol Școala Primară „Nicolae Popilian”, comuna Lădești, Vâlcea; matricola 1 (26), pagina 11;
22. Arhiva Liceului Teoretic Lădești, Vâlcea, Registrul matricol Școala Primară „Nicolae Popilian”, comuna Lădești, Vâlcea; matricola 1 (27), pagina –;

23. Arhiva Liceului Teoretic Lădești, Vâlcea, Registrul matricol Școala Primară „Nicolae Popilian”, comuna Lădești, Vâlcea; matricola 1 (28), pagina 72;
24. Arhiva Liceului Teoretic Lădești, Vâlcea, *Matricola pe anul 1930-1931, nr. 16, și matricola pe anul 1931-1932, nr. 1*, coperta;
25. Arhiva Liceului Teoretic Lădești, Vâlcea, *Matricola pe anul 1930-1931, nr. 16, și matricola pe anul 1931-1932, nr. 17*, pp. 94, 96;
26. Arhiva personală Mirică Margareta și Ciucă Maria (Carte de student, anul școlar 1943-1944, anul IV de studiu și toate fotografiile cu Virgil Ierunca)
27. Arhiva personală Necșuliu Gabriela, Harta comunei Lădești;
28. Arhiva personală Popescu Nicolae și Popescu Lucica (carte despre Pestalozzi, fotografie dna Calcan):
29. Arhiva personală Isabelle Teodorescu (fotografii casă Virgil Ierunca)

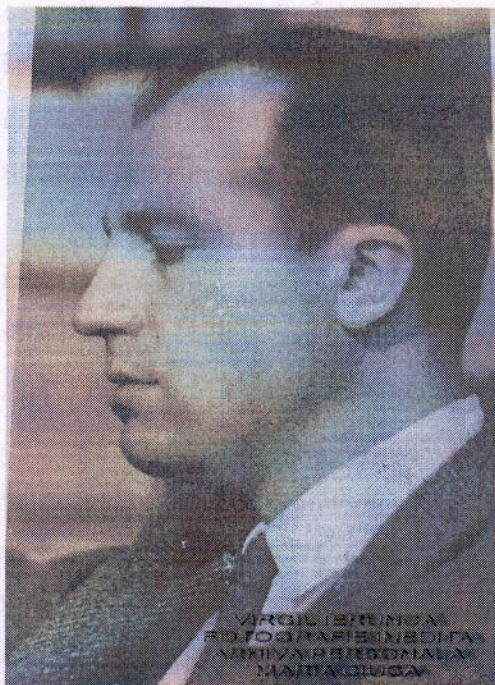
II. SURSE ORALE:

1. Interviu cu Necșuliu Gabriela, 16 august 2016 (Lădești, Vâlcea);
2. Interviu cu Enuță Ionel, 16 august 2016 (Lădești, Vâlcea);
3. Interviu cu Popescu Nicolae, 16 august 2016 (Lădești, Vâlcea);
4. Interviu cu Popescu Lucica, 16 august 2016 (Lădești, Vâlcea);
5. Interviu cu Ciucă Maria, 16 august 2016 (Lădești, Vâlcea);
6. Interviu cu Mirică Margareta, 16 august 2016 (Lădești, Vâlcea);
7. Interviu cu Popescu Gabriela, 29 august 2016 (Lădești, Vâlcea);
8. Interviu cu Giuran Nicolae, 29 august 2016 (Lădești, Vâlcea);
9. Interviu cu Toma Ion, 29 august 2016 (Lădești, Vâlcea);
10. Corespondență electronică cu Luminița Cerna-Rădulescu (18 aprilie 2017)

Notă: Textul a fost publicat în *România literară*, nr. 23/2017.

Date inedite în biografia lui Virgil Ierunca

III. Școlaritatea lui Virgil Ierunca

În excursul privind școlaritatea lui Virgil Ierunca am pornit de la câteva date preexistente și înregistrate de literatura de specialitate - 16 august 1920, data nașterii lui Virgil Ierunca, studiile primare urmate la școala din satul natal, studiile liceale începute la Liceul „Alexandru Lahovari”, Râmnicu-Vâlcea, și continuate la Liceul „Spiru Haret” din București, 1943 data absolvirii facultății³³ – și am vrut să le folosim în cercetare, spre a putea reconstitui parcursul școlar al lui Virgil Ierunca. Numai că nu a fost cu puțință. Pentru că toate erau aproximații, deci erori. După cum am prezentat în *România literară*, nr. 42/2016, Virgil Ierunca s-a născut pe data de 25 august 1920. Iar din

expunerea care urmează vom observa că și celelalte informații sunt preluări neverificate vreodată de cei care au întocmit biografia lui Virgil Ierunca și, în fond, niște greșeli. Astfel, Virgil Ierunca nu a urmat școala primară în satul natal, nu și-a continuat studiile la Liceul „Spiru Haret” din București și nu a finalizat studiile universitare în anul 1943. Toate contrazicerile se fundamentează pe documente găsite și consultate, unele doar consultate, în premieră.

Deci, simplitatea aparentă a reconstituirii și a completării biografiei lui Virgil Ierunca s-a dovedit a fi o capcană. Așa am ajuns să fim noi înșine protagoniștii unui fir narativ complicat, desfășurat pe mai multe planuri, specific unui epos bazat pe investigație.

Deductiv, am gândit că, dacă a finalizat studiile universitare în anul 1943, înseamnă că a început clasa I în anul 1927. Aparent paradoxal, data greșită a finalizării studiilor de licență ne-a

³³ A se vedea: Florea Firan, *Profiluri și structuri literare. Contribuții la o istorie a literaturii*, vol.II (M-Z), ediția a II-a, prefață de Constantin M. Popa, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 1986; Florin Manolescu, *Enciclopedia exilului literar românesc (1945-1989)*, ediția a doua, revizuită și adăugită, Editura Compania, București, 2010; Aurel Sasu, *Dicționarul biografic al literaturii române*, Editura Paralela 45, Pitești (variantă electronică); Florentin Smarandache, *Popasuri scriitoricești pe Olt și Olteț*, volum antologic, Editura Sitech, Craiova, 2013 (variantă electronică) ș.a.

condus la data corectă a începerii școlarizării lui Virgil Ierunca. Totul devine mai clar, nu clar, abia din acest moment.

Din cercetările de teren, de la domnul Popescu Nicolae, știam că Virgil Ierunca a fost elev eminent al Școlii din Lădești, deși acesta s-a născut în satul Popești, iar mai aproape de casa sa ar fi fost școala din satul Ciumagi. Am văzut locul în care era amplasată școala din acest sat și noi credem că părinții au hotărât ca fiul lor să urmeze cursurile la Școala primară din Lădești din cauza poziționării școlii din Ciumagi, aproape de vârful unei pante greu de urcat vara, probabil foarte greu accesibilă iarna.

Clădirea Școlii Primare din Lădești nu mai există astăzi. Pe acel loc acum este o bază sportivă, iar în imediata apropiere, Liceul Teoretic din Lădești (cel care, urmare a strădaniilor noastre și conform hotărârilor Comisiei Județene de Atribuire de Denumiri și Consiliului Local, se va numi, de la 1 septembrie 2017, *Liceul Teoretic „Virgil Ierunca”*). Domnul director, Păunescu Crinel, ne-a aprobat solicitarea de a consulta arhiva Liceului Teoretic Lădești (arhiva-depozit care a preluat în timp arhivele mai multor școli din comună), iar după câteva ore, cu ajutorul fizic esențial al unor liceeni care așteptau să susțină examenul de corijență, am găsit matricola 1, pentru anii școlari 1927-1928, 1928-1929 și 1929-1930, renumerotată cu nr. 26, 27 și 28, în care sunt filele matricole ale elevului Untaru D. Virgil, pentru clasele primare I, a II-a și a III-a.

Astfel, potrivit matricolei nr. 1, renumerotată 26, pagina 11, elevul Untaru D. Virgil se înscrie în clasa I la Școala „Nicolae Popilian” din cătunul Lădești, comuna Lădești, „pe 1 septembrie 1927, de bună voie”³⁴ (anexa 1). Promovează cu media generală 9,07 și înregistrează 14 absențe, 7 motivate și 7 nemotivate.

Pe baza promovării, în anul școlar 1928-1929 este elev în clasa a II-a, la aceeași școală. Finalizează clasa a II-a cu media generală 8,40 și înregistrează 11 absențe motivate și o absență nemotivată³⁵ (anexa 2).

Pe 1 septembrie 1929 este înscris în clasa a III-a, anul școlar 1929-1930, la aceeași școală, pe baza cererii tatălui său. Va obține media generală 9,00 și va fi al II-lea din 17 elevi promovați. Nu va absenta decât de trei ori, motivat³⁶ (anexa 3).

³⁴ Arhiva Liceului Teoretic Lădești, Vâlcea, Registrul matricol Școala Primară „Nicolae Popilian”, comuna Lădești, Vâlcea; matricola 1 (26), pagina 11

³⁵ Arhiva Liceului Teoretic Lădești, Vâlcea, Registrul matricol Școala Primară „Nicolae Popilian”, comuna Lădești, Vâlcea; matricola 1 (27), pagina -

În anul școlar 1930-1931, Virgil Ierunca ar fi trebuit să fie în clasa a IV-a, însă nu putem spune dacă în acel an a frecventat cursurile Școlii din Lădești sau ale altei școli. În acea arhivă-depozit nu am găsit, deși truda noastră a fost una meticuloasă, decât *matricola pe anul 1930-1931, nr. 16, și matricola pe anul 1931-1932, nr.17*, cu completarea pe copertă „și 30-31”³⁷, adică și anii 1930-1931, iar în acest registru, în clasa a IV-a, în anul școlar 1930-1931, nu se află fișa matricolă a elevului Untaru D. Virgil. Pentru că există o eroare materială, în registru, după pagina 94 urmează pagina 96³⁸, am presupus instinctiv că fila a fost sustrasă, deși o pagină 95 apare pe fila următoare.

Toată teoria bazată pe instantaneele sentimentale a rămas valabilă până când am consultat Fondul *Liceul „Alexandru Lahovari”* de la Direcția Județeană Vâlcea a Arhivelor Naționale.

Untaru D. Virgil a fost înscris în clasa I B la Liceul de Băieți „Alexandru Lahovari” din Râmnicu-Vâlcea „pe baza adeverinței eliberată de Șc.primară din com. Cermegești cu No. 20 din 23 Iunie 1932”³⁹ (anexa 4) și a fost admis în casa I a aceluși liceu „în baza concursului depus în anul 1932”⁴⁰. Prin urmare, aflând toate acestea, putem formula două variante și o precizare. Fie Virgil Ierunca a întrerupt cursurile clasei a IV-a, învățământ primar, în anul școlar 1930-1931 și a frecventat cursurile clasei a IV-a în anul școlar 1931-1932 (variantă mai aplicabilă, adeverința de înscriere la liceu fiind din iunie 1932), fie a făcut clasa a IV-a în anul școlar 1930-1931 și a făcut pauză un an între școala primară și cursul inferior al liceului. În ambele cazuri, se cuvine precizarea că în clasa a IV-a de școală primară nu a mai fost înscris la Școala Primară „Nicolae Popilian” din Lădești, ci la Școala Primară din comuna Cermegești (localitatea natală a tatălui).

În iunie 1933, Virgil Ierunca a promovat clasa I B de la Liceul de Băieți „Alexandru Lahovari” din Râmnicu-Vâlcea, cu media generală *Foarte bine*⁴¹(anexa 4) și, pe baza acestei

---

³⁶ Arhiva Liceului Teoretic Lădești, Vâlcea, Registrul matricol Școala Primară „Nicolae Popilian”, comuna Lădești, Vâlcea; matricola 1 (28), pagina 72

³⁷ Arhiva Liceului Teoretic Lădești, Vâlcea, *Matricola pe anul 1930-1931, nr. 16, și matricola pe anul 1931-1932, nr. 1, coperta*

³⁸ Arhiva Liceului Teoretic Lădești, Vâlcea, *Matricola pe anul 1930-1931, nr. 16, și matricola pe anul 1931-1932, nr. 17, pp. 94, 96*

³⁹ Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul *Liceul „Alexandru Lahovari”*, dosarul 6/1932, Matricola elevilor de stat – curs inferior, clasele I-IV, anul școlar 1932-1933, fila 88, față

⁴⁰ Ibidem

⁴¹ Ibidem

promovări, va fi înscris în clasa a II-a A a aceluiași liceu, în anul școlar 1933-1934⁴² (anexa 5). La sfârșitul anului școlar, va fi primul clasificat („clasificat al I-iul”⁴³), cu media generală 9,06⁴⁴ (anexa 5).

Pe același principiu al promovabilității, în anul școlar 1934-1935, îl găsim pe Untaru D. Virgil elev în clasa a III-a A. Va promova cu media 9,27, va fi *primul clasificat și Premiant*⁴⁵. Va avea o frecvență regulată și *mențiune la desen și lucrul manual*⁴⁶ (anexa 6).

În anul școlar 1935-1936, Untaru D. Virgil va fi elev în clasa a IV-a A. Va încheia anul IV, curs liceal inferior, cu media 8,95 și va fi primul clasificat și *Premiant cu cunună*⁴⁷ (anexa 7). În rubrica observații, găsim și precizarea „În 1935/1936, mențiune la gimnastică și desen”⁴⁸.

În iunie 1936, Virgil Ierunca susține examenul de admitere în cursul superior al liceului. Va fi admis, conform matricolei școlare⁴⁹, cu media generală 8,95 (anexa 8). În clasa a V-a va avea media generală 9,05, se va clasifica al II-lea și va fi *Premiant*⁵⁰ (anexa 8).

Din foaia matricolă, dosarul 6/1937, Matricula elevilor de stat, vol. II, curs superior, anul școlar 1937-1938, fila 87, față, aflăm că Virgil Ierunca a fost înscris în clasa a VI-a (an școlar 1937-1938) pe baza promovării clasei a V-a și că a fost „Retras din cauză de boală, certificat medical anexat la petițiunea înregistrată sub Nr. 970 din 7.II.1938 – Trecut partea II ca particular în Iunie 1938.”⁵¹ (anexa 9). De aceea, această foaie matricolă nu înregistrează decât notele/mediile de pe primul trimestru.

Mențiunea „(...) Trecut partea II ca particular în Iunie 1938.”⁵² ne-a determinat să solicităm și registrul cu elevi particulari din anul 1937-1938. Aici, găsim foaia matricolă a

⁴² Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul *Liceul „Alexandru Lahovari”*, dosarul 5/1933, Matricula elevilor pe anul școlar 1933-1934, elevi de stat – curs inferior, clasele I-IV, fila 134, față

⁴³ Ibidem

⁴⁴ Ibidem

⁴⁵ Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul *Liceul „Alexandru Lahovari”*, dosarul 4/1934, Matricula cursului inferior, cls.I-IV, anul școlar 1934-1935, elevi de stat, fila 204, față

⁴⁶ Ibidem

⁴⁷ Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul *Liceul „Alexandru Lahovari”*, dosarul 4/1935, Matricula școlară - curs inferior, cls.I-IV, anul școlar 1935-1936, elevi de stat, fila 276, față

⁴⁸ Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul *Liceul „Alexandru Lahovari”*, dosarul 4/1935, Matricula școlară - curs inferior, cls.I-IV, anul școlar 1935-1936, elevi de stat, fila 276, verso

⁴⁹ Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul *Liceul „Alexandru Lahovari”*, dosarul 3/1936, Matricula școlară Stat- curs superior, anul școlar 1936-1937, fila 41, față

⁵⁰ Ibidem

⁵¹ Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul *Liceul „Alexandru Lahovari”*, dosarul 6/1937, Matricula elevilor de stat, clasele V-VIII, anul școlar 1937-1938, fila 87, față

⁵² Ibidem

elevului Untaru D. Virgil la fila 39, având statut de *elev particular*⁵³ (anexa 10). Promovează clasa a VI-a cu media generală 8,57 (anexa 10). Comparând notele din prima rubrică din această foaie matricolă (anexa 10) cu notele care apar pe foaia matricolă din clasa a VI-a din registrul elevilor la stat (anexa 9), observăm că sunt aceleași și deducem că notele din a doua și a patra rubrică sunt obținute după întreruperea cauzată de boală, când revine ca particular, probabil nemaifiind locuri bugetate. Notele însele, obținute în partea a doua, reflectă o diminuare, temporară, a capacităților lui Virgil Ierunca provocată, credem noi, în primul rând de suferințele fizice avute și, mai apoi, de suferințele cauzate de pierderea statutului de *elev la Stat*. Este posibil ca pauza din anii de școală primară și această întrerupere din anii de liceu să aibă aceeași cauză, o boală instalată de timpuriu, care a recidivat în adolescență și pe care Virgil Ierunca a avut-o, latent și/sau evident, toată viața. Mai ales că în agenda personală din Fondul special *Untaru Ierunca Virgil*⁵⁴ am descifrat, în mai multe locuri, diverse denumiri de medicamente. Rămâne să verificăm această ipoteză. Pentru aceasta, am solicitat deja ajutorul unor specialiști⁵⁵ și vom detalia atunci când vom primi diagnosticul pus pe baza medicației indicate în agendă.

Tot la Direcția Județeană Vâlcea a Arhivelor Naționale am consultat și registrele din Fondul *Liceul „Alexandru Lahovari”* pentru anii școlari 1938-1939 și 1939-1940, pentru elevii din cursul superior al liceului, de la stat. În acestea, nu mai figurează elevul Untaru D. Virgil. Interpretarea este și de această dată dublu valentă. Prima valență – în clasele a VII-a și a VIII-a de liceu, Virgil Ierunca rămâne la Liceul de Băieți „Alexandru Lahovari” din Râmnicu-Vâlcea ca elev particular. A doua valență - în clasele a VII-a și a VIII-a de liceu, Virgil Ierunca își continuă studiile la un alt liceu. După biografiile de până acum, menționate în parte supra, Virgil Ierunca urmează studiile liceale la Liceul de Băieți „Alexandru Lahovari” din Râmnicu-Vâlcea și la Liceul „Spiru Haret” din București. Pentru că cea de-a doua variantă este singura indicată de biografiile existente, am verificat-o mai întâi pe aceasta. Am solicitat conducerii Colegiului Național „Spiru Haret” din București xerocopiile după foile matricole, din perioada 1938-1940, și după cotorul de diplomă de bacalaureat pentru elevul Untaru D. Virgil. După ce secretarul școlii a verificat, am aflat că în arhiva acestui Colegiu, nici în registrele matricole indicate, nici în altele cu un an înainte și după perioada precizată, nu figurează niciun elev Untaru D. Virgil.

⁵³ Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul *Liceul „Alexandru Lahovari”*, dosarul 4/1937, Matricola elevilor particulari (clasele I-VIII), anul școlar 1937-1938, fila 39, față

⁵⁴ Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul special *Untaru Ierunca Virgil*, Calendar-agendă cu însemnări ale lui Virgil Ierunca, documentul nr. 11/1946

⁵⁵ Marilena Davidescu, medic primar ORL în Târgu-Jiu

Pentru siguranță și pentru rigoare științifică, am fost în arhiva Colegiului și am verificat personal registrele pentru anii 1937-1941. Concluzia păstrează dubla valență a ipotezei. Dar restrânge perimetrul dubitativ și interpretativ. Virgil Ierunca nu a continuat studiile liceale la Liceul „Spiru Haret” din București, însă poate doar a susținut examenul de Bacalaureat la acest Liceu, ipoteză cu caracter imperativ în unele biografii⁵⁴. Cum noi nu am găsit un act oficial care să prezinte această realitate (diplomă de Bacalaureat eliberată de Liceul „Spiru Haret” din București) și valorificând o informație din timpul cercetării pe teren, doamna Mirică ne-a spus că „Virgil Ierunca a fost coleg cu Regele Mihai și au rămas în relații bune și după aceea.”, am îndrăznit să gândim un alt parcurs. Că Virgil Ierunca și-a continuat studiile liceale, clasa a VII-a și clasa a VIII-a, la Colegiul Național „Sf. Sava”, pentru că Regele Mihai a învățat într-o clasă specială, clasa palatină, „integrată Colegiului Național „Sf. Sava”⁵⁵. Pentru a supune veridicului traseul presupus, am solicitat conducerii Colegiului Național „Sf. Sava” ceea ce am cerut și Colegiului Național „Spiru Haret” din București. Pentru că toate documentele de arhivă ale acestui Colegiu până în anul 1940 au fost preluate de Arhivele Naționale, Direcția Municipiului București, am apelat la ajutorul acestora din urmă. Și răspunsul celor de aici a fost asemănător cu acela de la CN „SH”, București. Elevul Untaru D. Virgil nu este în registrele matricole din perioada 1938-1940.

Am căutat ulterior componența clasei palatine și, preluând ca valabile și complete listele cu elevii acestei clase găsite în scrierile, tipărite și electronice, despre Regele Mihai⁵⁶, afirmăm că Virgil Ierunca nu a fost coleg de clasă cu Regele Mihai, pentru a-l putea găsi în alte fonduri de arhivă (de exemplu, fondul de arhivă al Casei Regale). Deci, nu a învățat în clasele a VII-a și a VIII-a nici la Liceul „Spiru Haret” din București, nici la Colegiul Național „Sf. Sava” din București.

Revenim, astfel, la prima variantă a interpretării noastre, aceea că în clasele a VII-a și a VIII-a, Virgil Ierunca rămâne la Liceul de Băieți „Alexandru Lahovari” din Râmnicu-Vâlcea ca elev particular.

⁵⁴ Aurel Sasu, op. cit., p. 753; Florea Firan, op. cit., p. 404; Florin Manolescu, op. cit., p. 401

⁵⁵ Florentina Țone, *O clasă pentru un singur copil*, în *Historia*, variantă electronică (http://www.historia.ro/exclusiv_web/general/articol/o-coal-un-singur-copil)

⁵⁶ Tudor Vișan-Miu, *La Școală cu Regele Mihai. Povestea Clasei Palatine*, Editura Corint, București, 2016; http://www.historia.ro/exclusiv_web/general/articol/o-coal-un-singur-copil

Am verificat aserțiunea, consultând registrele pentru elevi particulari din anii școlari 1938-1939 și 1939-1940. L-am regăsit, din fericire pentru noi, pe Untaru D. Virgil. Elev în clasa a VII-a⁵⁶ (anexa 11), respectiv în clasa a VIII-a⁵⁷ de liceu (anexa 12).

Spunem din fericire pentru noi, deoarece ni se dovedește ipoteza inițială și pentru că aceste foi matricole lămuresc parcursul liceal al lui Virgil Ierunca. Însă, cu siguranță, această trecere de la stat la particular a fost una tristă, dezamăgitoare și poate chiar frustrantă pentru Virgil Ierunca (deși, conform *Jurnalului...*, motivul trecerii de la învățământ de stat la învățământ particular ar fi fost plecarea lui Lucian Bădescu - „(...) Rămași orfani, noi, cei trei premianți ai clasei, am hotărât să continuăm în particular.”⁵⁸). Virgil Ierunca, până în clasa a VI-a, nu fusese doar elev la stat. Ci și bursier al Liceului de Băieți „Alexandru Lahovari”, așa cum atestă mai multe documente din Fondul *Liceul „Alexandru Lahovari”* de la Direcția Vâlcea a Arhivelor Naționale (dosarele: 1/1933 – pentru documentele care se referă la anul școlar 1933-1934; 1/1936 – pentru documentele din anul școlar 1936-1937 și 2/1937 – pentru documentele din anul școlar 1937-1938): *Tablou cu elevii înscriși și admiși la examenul pentru ocuparea burselor acordate de Onor Minister al Instrucțiunii cu Deciziunea Ministerială Nr. 127742/1934, Catalog de elevii candidați la concursul pentru ocuparea burselor acordate de Ministerul Instrucțiunii prin Decizia Ministerială cu Nr. 127742/934, examen ținut în sesiunea Septemvrie 1934, Catalog cu rezultatul examenului de bursă ținut în sesiunea Septemvrie 1934 pentru ocuparea burselor acordate de Onor Minister al Instrucțiunii cu decizia Ministerială nr. 127742/934, Catalog cu rezultatul examenului de bursă ținut în sesiunea Septemvrie 1934 pentru ocuparea burselor acordate de Onor Minister al Instrucțiunii cu decizia Ministerială nr. 127742/934; specificare în rubrica destinată lui Untaru Virgil - „3, 87 ha pământ dif. cu venit de 1480 lei. Certif. Nr. 780 și 2181/934.”, Proces verbal nr. 12 - despre desfășurarea examenului din 28 septembrie 1934, pentru ocuparea burselor, Stat pentru hrană în bani pe luna Septemvrie 1934, Stat pentru hrană în bani pe luna Noemvrie 1934, Stat pentru hrană în bani pe luna Decemvrie 1934, Stat pentru hrană în bani pe luna Ianuarie 1934, Tablou cu elevii cari au trecut concursul în zilele de 26, 27 și 28 Septemvrie și și-au menținut bursa la finele anului școlar 1936/937,*

⁵⁶ Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul *Liceul „Alexandru Lahovari”*, dosarul 6/1938, Matricola școlară a elevilor particulari, anul școlar 1938-1939, fila 66, față

⁵⁷ Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul *Liceul „Alexandru Lahovari”*, dosarul 4/1939, Matricola școlară a elevilor particulari, anul școlar 1939-1940, fila 74, față

⁵⁸ Virgil Ierunca, *Trecut-au anii... Fragmente de jurnal. Întâmpinări și accente. Scrisori nepierdute*, Editura Humanitas, București, 2000, p. 9

Tablou cu elevii bursieri ai acestui liceu ce-și mențin bursa pentru anul școlar 1937/938, precum și bursele vacante, întocmit în conformitate cu Ordinele Onor Minister al Educației Naționale Nr. 19580 și 127742/937, Tablou cu elevii bursieri de la acest liceu, „hrană în bani” pe anul școlar 1937/938, Tablou cu situația elevilor bursieri încheiată la finele anului școlar 1937/938, fila 197, Tablou cu situația elevilor bursieri încheiată la finele anului școlar 1937/938, specificare în rubrica destinată lui Untaru D. Virgil, Tablou cu situația elevilor bursieri încheiată la finele anului școlar 1937/938, fila 198. Toate aceste documente de arhivă oglindesc capacitatea intelectuală a lui Virgil Ierunca și dorința și strădania acestuia de a fi bursier. Dorință fiindcă bursele erau o dovadă și o carte de vizită a intelectului său, strădanie pentru că depindea financiar de aceste burse.

Pentru anii în care este elev particular nu am găsit niciun act care să se refere la statutul de bursier. Posibil ca pentru elevii particulari să nu fi fost prevăzute burse. Așadar, Virgil Ierunca, în clasele a VII-a și a VIII-a de liceu, a fost obligat să-și plătească școlarizarea și să-și asigure, din alte venituri, nu din burse, și cazarea, și masa în Râmnicu-Vâlcea. În acest context ne amintim de o informație oferită de Nicolae Popescu. Și anume că „Virgil a fost sărac. La Vâlcea medita copii pentru a-și asigura cazarea și masa”.

Este limpede pentru noi că perioada 1938-1940 prelungește suferințele începute după primul trimestru al clasei a VI-a. Intervalul 1937-1940 fiind prima etapă foarte grea și conștientizată din inițierea neofitului Virgil Ierunca. Ideea se originează mai ales din realitatea consemnată și relevată de ultima foaie matricolă (anexa 12). Potrivit acesteia, elevul Untaru D. Virgil obține în ultima clasă de liceu nota 4 la examenul oral la disciplina *Științele naturale*. În contrast cu aproape toate notele și cu mediile generale de la alte discipline (Religie – 9,25; Limba română – 10,00; Limba latină – 8,75; Limba franceză – 9,50; Istorie – 9,25; Filosofie – 9,75; Dreptul – 9,00; Matematică – 8,75), această notă, la această disciplină, nu poate fi reținută decât ca rea-intenție și ca rea-voință. Să fi început deja să fie evidentă personalitatea lui Virgil Ierunca? O impetuozitate taxată de o pseudointransigență? Cert este că, în ultima clasă de liceu, elevul Untaru D. Virgil a fost „Amânat a-și completa situația în Septemvrie”⁵⁹ (anexa 12). Și că, din această cauză, Virgil Ierunca nu a putut susține examenul de Bacalaureat în prima sesiune (iunie, credem), ci abia după încheierea situației școlare, urmare a unui examen din septembrie

⁵⁹ Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul *Liceul „Alexandru Lahovari”*, dosarul 4/1939, Matricola școlară a elevilor particulari, anul școlar 1939-1940, fila 74, față

1940 la care a obținut „situația de *Promovat*”⁶⁰ (anexa 12). În aceeași matricolă școlară apar datele: „Partida din matricolă închisă prin liberarea diplomei de bacalaureat CX Nr. 502 din 26 Ianuarie 1941”⁶¹ (anexa 12), diplomă eliberată în urma solicitării înregistrate cu numărul 1727 din aceeași zi (anexa 12). Pentru eliberarea diplomei semnează tatăl lui Virgil Ierunca, de altfel cel care și depune cererea pentru eliberarea diplomei, așa cum arată registrul de intrare-ieșire pentru anul școlar 1940-1941⁶². În același registru de intrare-ieșire am descoperit cererea cu numărul 307⁶³. Din subiectul cererii reiese că elevul Untaru D. Virgil „Cere să i se elibereze fișa personală cu notele obținute în cursul superior”⁶⁴. Conchidem că în septembrie 1940, după încheierea situației școlare, Virgil Ierunca solicită fișa personală cu notele din cursul superior (liceu, clasele V-VIII), pentru a se înscrie la examenul de Bacalaureat, sesiunea din septembrie 1940. Ulterior promovării, la distanță de câteva luni, tatăl lui Virgil Ierunca, dorește eliberarea diplomei de bacalaureat a fiului, fiindu-i probabil necesară la facultatea la care se înscriesese imediat după susținerea examenului de Bacalaureat, în septembrie 1940.

Sintetizând, Virgil Ierunca încheie cursurile liceale în 1940 la Liceul de Băieți „Alexandru Lahovari” din Râmnicu-Vâlcea (ca elev particular; de aici exagerarea comuniștilor - „(...) Ar fi extrem de interesant să facem o antologie din scrierile de tinerețe ale cameleonului cu liceu în particular care își zice <<ierunca>>”⁶⁵). Susține examenul de Bacalaureat în septembrie 1940 într-un liceu dintr-o Regiune Școlară stabilită de Ministerul Educației Naționale, după organizarea de atunci; rămâne să completăm această lacună. Începe cursurile universitare în 1940 și absolvă Facultatea de Litere și Filosofie a Universității din București în 1944, cum foarte clar indică legitimația de student din anul IV, la care am mai făcut referire (anexa 13), și cum, cu siguranță, vom constata din registrele matricole pe care urmează să le căutăm la Universitatea din București, Facultatea de Litere. De aceea, am afirmat categoric în primul paragraf al acestui studiu că *Virgil Ierunca nu a urmat școala primară în satul natal, nu și-a continuat studiile la Liceul „Spiru Haret” din București și nu a finalizat studiile universitare în anul 1943*. Metoda inductivă abordată pune în valoare atât efectul/efectele, cât și cauza/cauzele, dându-ne speranța

---

⁶⁰ Ibidem

⁶¹ Ibidem

⁶² Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul *Liceul „Alexandru Lahovari”*, dosarul 4/1940, Registrul de intrare-ieșire a corespondenței (1 sept. 1940 - 31 aug. 1944, 6 vol., vol. IV, Școala medie de băieți, R. Vîlcii)

⁶³ Ibidem

⁶⁴ Ibidem

⁶⁵ Eugen Lozovan, apud Florin Manolescu, op. cit., p. 404

că excursul realizat este unul justificat, persuasiv, logic, documentat și necesar, de reținut de acum înainte în biografiile despre/pentru Virgil Ierunca.

ANEXE:

Această partidă este comisionată partidă No. _____ din anul _____

No. MATRICULAR

Eliv *Untaru* *Virgil*, născut *1915* luna *August* anul *1916*
 în satul *Popeni* la com. *Lădești* județ *Vâlcea* de națio.
 natalitate *română* în regiunea *1916* înscris în *1917* în anul *1917*
 în școală la *1* luna *Septembrie* anul *1927*

Clasa *I* în litera *Latina*
 Anul școlar *1927 - 1928*

Obiectele de studiu	SEMESTRIAL			Anul școlar	Media	Clasa	Cote	Aplicarea obligativității	REMARKS
	I	II	III						
Limba română	Scriere și citire. Gramatică	4	5	3				Prof. <i>Dr. Vălcuș</i>	
	Citirea	4	4	10					
	Exerciții de memorie	4	4	3					
	Exerciții de compunere	4	4	3					
	Exerciții de înțelegere	4	4	3					
Cățelang științe	Aritmetica și geometrie	4	4	1				Prof. <i>Dr. Vălcuș</i>	
	Religia	4	4	1				Prof. <i>Dr. Vălcuș</i>	
	Istoria								
	Geografia								
	Științele fizico-naturale și igienă								
	Cultura socială și învățământul civic								
	Cunoștințele de comerț și contabilitate								
Dăruirea	Caligrafia	4	4	1					
	Desenul	4	4	1					
	Cântul	4	4	1					
	Exerciții de educație fizică	4	4	1					
	Lucrul manual (la băieți)	4	4	1					
Dăruirea	Lucrul de mână și gustul porcelanului (la fete)								
	Industria și practica (la fete)								
Dăruirea	Pantarea	10	10	10					
	Frecvența								

Situația la sfârșitul anului școlar _____

Director, _____

Libertăți verificat No. _____
 din _____
 Această partidă se conține în matricola No. _____ pag. _____

ANEXA 1 - Registrul matricol Școala Primară „Nicolae Popilian”, comuna Lădești, Vâlcea; matricola 1 (26), pagina 11, fila corespunzătoare lui Virgil Untaru; Arhiva Liceului Teoretic Lădești, Vâlcea

Acceastă fișă este continuarea fișei No. _____ din matricola Nr. _____ Pagina _____

No. MATRICULAR 57

Este Untaru Virgil nascut la Lădești anul 1928
 în satul Popeni com. Popeni județ Vâlcea
 de religie ortodoxă, vârstă la 10 ani înscris
 în școală la 1 noiembrie anul 1939 pe baza actului de naștere
 Clasa II (în scrierea de mână)
 Anul școlar 1938 - 1939

Obiectele de studiu	Timpul				Note	Aplicarea obligativității	Observații
	I	II	III	IV			
Litere române	Scrisoarea și exerciții	8	8	8	8	Părinte <u>Teodorescu</u> Tutor Siguranță Profesor <u>Ștefan</u> Comandant Domiciliu <u>Popeni</u> <u>Vâlcea</u> Totul absentelor Motivate Nemotivate Amendate Total general <u>8</u> Câte absențe s-au aplicat în cursul anului Liberoscrierilor: Nr. din Acceastă fișă este continuată în matricola No. _____ pag. _____	
	Conținutul	8	8	8	8		
	Exerciții de memorie	8	8	8	8		
	Exerciții de compunere	8	8	8	8		
	Exerciții de imitație	8	8	8	8		
Aritmetică și economie	8	8	8	8	8		
Călugărești simple	Religia	8	8	8	8		
	Istoria	8	8	8	8		
	Geografia	8	8	8	8		
	Științele fizico-naturale și igienă					8	
	Cultura socială și învățământul civic						
	Conștințe de comerț și contabilitate						
Dexterități	Caligrafia	8	8	8	8		
	Desenul	8	8	8	8		
	Cântul	8	8	8	8		
	Exerciții de educație fizică	8	8	8	8		
Muncă	Lucrul manual (la băieți)	8	8	8	8		
	Lucrul de mână și gospodăria (la fete)						
Industria	Industria practică (cl. V-VII)						
Muncă	Participarea	10	10	10	10		
	Frecvența						
Situția la finele anului școlar <u>Plănușă</u>							
Director <u>J. Popescu</u>							

ANEXA 2 - Registrul matricol Școala Primară „Nicolae Popilian”, comuna Lădești, Vâlcea; matricola 1 (27), fila corespunzătoare lui Virgil Untaru; Arhiva Liceului Teoretic Lădești, Vâlcea

MATRICOLA ȘCOLARĂ

MINISTERUL INȘTRUCȚIUNII PUBLICE, AL CULTELOR ȘI ALTELOR

Anul școlar 1932-1933
 Volumul I
 Clasa I B

Liceul de Băeți „Al. Lahovari” din R.-Vâlcea

Elevul Untaru D. Virgil născut la anul 1920
 luna August ziua 25 în comuna Sumagi județul Vâlcea
 fiul d-lui D. An. N. N. N. și al d-nei Maria de cetățenie română
 naționalitatea tatălui română, profesiunea tatălui agricultor religia tatălui ortodoxă,
 a mamei ortodoxă, a elevului ortodoxă. Revaccinat în anul 1920, luna IX ziua 28
 Locuința părinților, ~~în satul~~, ~~cau a elevului~~ este în comuna Sadesti județul Vâlcea
 A fost înscris în clasa I B a acestui liceu pe baza adeverinței eliberată de Ș. P. P. P. P. din Comănești
 cu No. 20 din 23 Iunie 1932
 A fost admis în clasa I a acestei școli în baza concursului depus în anul 1932
 la acest liceu

OBIECTELE	Notele trimest.			Media anuală	Absențele trimestriale						Examenul de corigență	OBSERVAȚII
	Tr. I	Tr. II	Tr. III		Trim. I		Trim. II		Trim. III			
					M.	N.	M.	N.	M.	N.		
Religia	B.	B.	B.	Bune								
Limba română	B.	B.	B.	Bune								
- latină												
- elină												
- franceză	Bune	B.	B.	Bune								
- germană												
Istoria	Bune	B.	B.	Bune								
Filosofia												
Dreptul												
Geografia	B.	B.	Bune	Bune								
Matematica	Bune	Bune	B.	Bune								
Științe fizico-chimice												
Științe naturale	Bune	B.	B.	Bune								
Igiena												
Caligrafia	B.	B.	exc.	Bune								
Desenul	B.	exc.	exc.	exc.								
Muzica vocală	Bune	Bune	Bune	Bune								
Gimnastica	B.	B.	B.	Bune								
Lucru manual	Bune	Bune	B.	Bune								
Purtarea	F. Bună	F. Bună	F. Bună	F. Bună								
Frecvențarea	Foarte regulată											

Media generală Foarte Bune.
 Situația în lună Promovat clasificat al.....
 Situația în școală.....

VIU A
A

ANEXA 4 – Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul Liceul „Alexandru Lahovari”, dosarul 6/1932, Matricola elevilor de stat – curs inferior, clasele I-IV, anul școlar 1932-1933, fila 88, față

MATRICOLA ȘCOLARĂ

MINISTERUL INSTRUCȚIUNII PUBLICE, AL CULTURII ȘI ARTELOR

Anul școlar 1933 - 1934

Volumele 5, 6, 7, 8

Clasa 1, 2, 3, 4

Liceul de Băieți „Al. Lahovari” din R.-Vâlcei

Elevul Intaru D. Virgil născut la anul 1920

luna August ziua 25 în comuna Bimbăgi județul Vâlcea

fiul d-lui P. Intaru și al d-nei Maria de colțani său ai ai

naționalitatea tatălui română, profesia tatălui agricultor, religia tatălui ortodoxă, a mamei ortodoxă, a elevului ortodoxă. Revaccinat în anul 1920 luna IX ziua 25

Locuința părinților, existenți, sau a elevului este în comuna Sădăroaia județul Vâlcea

A fost înscris în clasa 1A a acestui liceu pe baza promovării atârnat de d. B. la liceul nr. 1 în anul șc. 1932/33 cu No. — din — 19 —

A fost admis în clasa — a acestei școli în baza concursului depus în anul — la

EXECUTAT LA SALA DE STUDIU A S.J.A.N. Vâlcea

OBIECȚELE	Notele trimest.			Media anuală	Absențele trimestriale						Examenul de fine de an cerință	OBSERVAȚII	
	Tr. I	Tr. II	Tr. III		Trim. I		Trim. II		Trim. III				
					M.	N.	M.	N.	M.	N.			
Religie	9	10	10	9.66									
Limba română	9	10	10	9.66									
- latină													
- elină													
- franceză	6	8	9	7.66									
- germană													
Istoria	8	9	9	8.66									
Filosofia													
Dreptul													
Geografia	8	8	9	8.33									
Matematica	9	9	9	9.00									
Științe fizico-chimice													
Științe naturale	9	9	10	9.33									
Igiena													
Caligrafia	10	10	10	10.00									
Desenul	10	10	10	10.00									
Muzica vocală	9	9	9	8.00									
Gimnastica	4	8	8	7.66									
Lucru manual	10	10	10	9.66									
				Trim. I	Trim. II	Trim. III	Med. gen. an.						
Purtarea				10	10	10	10.00						
Frecventarea													

Media generală 9.06 (nouă și 06%)

Situația în lume Promovat clasificat al 1 rând.

Situația în S. ptembrie

ANEXA 5 – Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul Liceul „Alexandru Lahovari”, dosarul 5/1933, Matricola elevilor pe anul școlar 1933-1934, elevi de stat – curs inferior, clasele I-IV, fila 134, față

MINISTERUL INSTRUCTIUNII

MATRICOLA ȘCOLARĂ

Anul școlar 1934 - 1935

Volanul

Clasa III A

Liceul de băieți „AL. LAHOVARI”
Râmnicul-Vâlcea

Dragă 204

Școlarul Urtaru D. Vicțil, născut la anul 1920

luna August ziua 25 în comuna Șimonești județul Vâlcea

Fiu al D-lui D. I. Iutaru și al D-nei Marica de CETĂȚENIE ROMÂNĂ

naționalitatea tatălui română, profesia tatălui agrultur

religiunea tatălui ortodoxă, a mamei ortodoxă, a școlarului ortodoxă, revaccinat da, în anul 1920, luna

IX ziua 28

Locuința părinților sau a tutorului este în comuna Sădărești județul Vâlcea

A fost înscris în clasa III A a acestei școli pe baza recomandării D. I. A. eliberat de la acest liceu

în anul 1933 sub No. 224 din 19

A fost înscris în clasa III A a acestei școli în baza concursului depus în anul 1934

și fiind admis cu media generală 9.27

OBIECTELE	Note trimes.			Media anuala	Absențe trimestriale						Note la examen			Note la examen de corigență			Media totală	Observațiuni
	Trim. I	Trim. II	Trim. III		Trim. I		Trim. II		Trim. III		Scr.	Or.	Med.	Scr.	Or.	Med.		
					M	N	M	N	M	N								
Religia	9	10	9	9.33														
Limba română	10	9	9	9.33									8	9	8.50			8.91
" latină	9	10	10	9.66														
" elină																		
" franceză	9	9	9	9.00									8	10	9			9.00
" germană																		
Istoria	9	9	10	9.33														
Filosofia																		
Drept uzual și econ. politică																		
Geografia	10	10	10	10.00									9	9	9			9.33
Matematica	9	10	10	9.66									9					9.33
Științe fizico-chimice	10	10	9	9.66														
Științe naturale																		
Igiena																		
Caligrafia																		
Desenul	10	10	10	10.00														
Muzica vocală	7	8	8	7.66														
Gimnastica	6	8	10	8.00														
Lucrul manual	10	10	10	10.00														

Media generală 9.27 (nouă și 27%)

Situația în Iunie Procurat clasificat al I-lei Premiant Mențiune la desen și lucrul manual

Situația în Septembrie _____

ANEXA 6 – Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul Liceul „Alexandru Lahovari”, dosarul 4/1934, Matricula cursului inferior, cls.I-IV, anul școlar 1934-1935, elevi de stat, fila 204, față

MINISTERUL INSTRUCȚIUNII

41

MATRICOLA ȘCOLARĂ

Anul școlar 1936 - 1937

Liceul de băieți „AL. LAHOVARY”

Volumul II

Râmnicul-Vâlcea

Clasa

Școlarul

Urșaru D. Virgil

născut la anul 1920

luna *August* ziua *35* în comuna *Leimaga* județul *Vâlcea*

Flu al D-ului *Dumitru S. Vitoru* și al D-nei *Maria* de *CETĂȚENIE ROMÂNĂ*

naționalitatea tatălui *română*, profesia tatălui *agricultor*

religiunea tatălui *ortodoxă*, a mamei *ortodoxă*, a școlarului *ortodoxă*, revaccinat da, în anul 1920, luna *IX* ziua *29*

Locuința părinților sau a tutorului este în comuna *Lădești* județul *Vâlcea*

A fost înscris în clasa *V* a acestel școale pe baza *promovării d. V. A.* eliberat de la acest liceu în anul școlar 1935/36 sub No. *19* din *19*

A fost înscris în clasa *V* a acestel școale în baza concursului depus în anul 1936 la acest liceu în anul școlar *1936* fiind admis cu media generală *8.95%*

EXECUTAT LA SALA DE STUDIU A S. J. AN. VALCEA

OBIECTELE	Note trimis.			Media anuală	Absențe trimestriale						Note la examen			Note la examen de corigență			Media Totală	Observațiuni														
	Trim. I	Trim. II	Trim. III		Trim. I		Trim. II		Trim. III		Scr.	Or.	Med.	Scr.	Or.	Med.																
					M	N	M	N	M	N																						
Religia	10	10	8	9.33																												
Limba română	10	9	10	9.66	1		2			10	10	10.00						9.83														
" latină	9	9	10	9.33			3	1		8	10	9.00						9.14														
" elină																																
" franceză	9	9	8	8.66			1			7	7	4.00						4.83														
" germană	8	8	9	8.33			5	2		9	9	9.00						8.66														
Istoria	9	9	9	9.00			1	1		9	9	9.00						9.00														
Filosofia																																
Drept uzual și econ. politica																																
Geografia	8	9	9	8.66	1		2	1		9	9	9.00						8.83														
Matematica	8	9	8	8.33			4	1		8	9	8.50						8.41														
Științe fizico-chimice	9	9	8	8.33			1			7	7	7.00						7.66														
Științe naturale	8	9	9	8.66			1			10	10	10.00						9.33														
Igiena																																
Caligrafia																																
Desenul	10	10	10	10.00																												
Muzica vocală	10	10	7	9.00			1	1																								
Gimnastica	10	9	10	9.66																												
Lucru manual																																
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td></td> <td>TRIM. I</td> <td>TRIM. II</td> <td>TRIM. III</td> </tr> <tr> <td>Purtarea . . . . .</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>10 = 10.00</td> </tr> <tr> <td>Frecventarea . . . . .</td> <td colspan="3" style="text-align: center;"><i>Regulată</i></td> </tr> <tr> <td>Forma exterioră . . . . .</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>																		TRIM. I	TRIM. II	TRIM. III	Purtarea	10	10	10 = 10.00	Frecventarea	<i>Regulată</i>			Forma exterioră			
	TRIM. I	TRIM. II	TRIM. III																													
Purtarea	10	10	10 = 10.00																													
Frecventarea	<i>Regulată</i>																															
Forma exterioră																																

Media generală *9.05%*
 Situația în lună *Stabilă* clasificat al *II-lea* semian
 Situația în Septembrie

ANEXA 8 – Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul Liceul „Alexandru Lahovari”, dosarul 3/1936, Matricola școlară Stat- curs superior, anul școlar 1936-1937, fila 41, față

volumul VII
Clasa VII

LICEUL DE BĂIEȚI „AL. LAHOVARI” R. VÂLCEA

Urteanu D. Virgil

Școlarul Urteanu D. Virgil născut la anul 1920
 luna August ziua 25 în comuna Ciumbești județul Vâlcea
 fiu al d-ului N. Urteanu și al d-zei Maria de cetățenie română
 naționalitatea tatălui idem, profesiunea tatălui agricultor
 religionea tatălui ortodoxă, a mamei idem, a școlarului idem
 vaccinat anul 1920, luna IX ziua 28
 Locuința părinților este în comuna Lădești județul Vâlcea
 A fost inserat în clasa VII a acestui liceu pe baza promovării clasei V^{le} dela acest liceu, în anul școlar 1936/1937
 A fost admis în clasa _____ a acestui liceu în baza concursului depus în anul _____ la liceul nostru, cu media generală _____

LA SALA DE STUDIU A
S.J.A.N. VÂLCEA
EXECUTAT

OBIECTELE	Note trimest.			Media anuală	Absențe trimestriale			Note la examenul de fine de an			NOTE LA EXAMENUL DE CORIGENȚĂ		Media totală	Observațiuni	
	trim. I	trim. II	trim. III		trim. I	trim. II	trim. III	Ser.	Or.	Med.	Ser.	Or.			Med.
	M.	N.	M.		N.	M.	N.								
Religia	0														
Limba română	10														
„ latină	0														
„ elină	0														
„ franceză	0														
„ germană	0														
„ ital. sau engleză	0														
Istoria	0														
Filosofia	0														
Drept uzual și Econ. politică	0														
Geografia	0														
Matematica	0														
Științe fizico-chimice	0														
Științele naturale	0														
Igiena	0														
Caligrafia	0														
Desemnii	10														
Desemnii liniari	0														
Muzica vocală	0														
Educația fizică	10														
Lucrul manual	0														
Tragere la țintă	0														
Străjerie	0														
Purtarea	10														
Frecventarea															
Forma exterioară															

Retras din cauză de boală, certificat medical anexat la petiția înregistrată la K. G. 370 din 7. II. 1938. - Orăscul pășca II ca particulă în Junie 1938.
 M. C. Popescu

Media generală _____
 Situația în lunie _____ clasificat al _____
 Situația în Septembrie _____

ANEX

A 9 – Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul Liceul „Alexandru Lahovari”, dosarul 6/1937, Matricola elevilor de stat, clasele V-VIII, anul școlar 1937-1938, fila 87, față

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE 39

LICEUL de BAȚI „AL. LAHOVARI” din R.-VALCEA

MATRICOLA ȘCOLARĂ
A
ELEVILOR PARTICULARI

Anul școlar 1937-1938
Valoarea
Clasa

Elevul Untaru D. Virgil născut la anul 1920
 la data 12.05.1920 în comuna Bunavagi județul Vâlcea
 fiul d-ului S. Untaru și al d-nei Ioana de religia ortodoxă
 naționalitatea tatălui român, profesia tatălui acționar religia tatălui ortodoxă
 a mamei ortodoxă, a elevului ortodoxă. Reconvertit în anul 09.1927 luna ianuarie anul 1927
 Locuința părinților, a tatălui, sau a elevului este în comuna Bunavagi județul Vâlcea
 fost înscris în clasa II a acestui liceu pe baza scrisorilor eliberat de C. I. Vâlcea
 cu Nr. 1937/237 din 19 pentru sesiunea 1937-1938

OBIECTELE	NOTELE				Media generală	Notele obținute la exam. de corigență		Observații
	Lucrări scrise	Lucrări scrise	Media lucrărilor scrise	Oral		Scris	Oral	
Religia	9	4	8.00	8	8.00			
Limba română	10	9	9.50	9	9.25			
" latina	9	5	7.00	9	8.00			
" elina	9	4	8.00	8	8.00			
" franceza	8	7	7.50	7	7.25			
" germana	9	9	9.00	9	9.00			
Istoria	9	8	8.50	10	9.25			
Filosofia	8	0	8.50	8	8.25			
Geografia	9	8	8.50	8	8.25			
Matematica	9	4	8.00	8	8.00			
Științele fizico-chimice	9	6	7.50	6	6.75			
Științele naturale								
Igienă								
Calligrafia								
Desenul	10							
Muzica vocală	10							
Gimnastica								
Lucrul manual								

Media generală 8,57 (85,7%)

la examenul de corigență din Septembrie 1937... a obținut situația de admis
 artida din matricola închisă prin liberarea certificatului Nr. 1937/237 din 19 1938

DIRECTOR

ANEXA 10 – Matricola elevilor particulari, clasele I-VIII, anul școlar 1937-1938, fondul Liceul „Alexandru Lahovari”, dosarul 4/1937, Direcția Județeană Vâlcea a Arhivelor Naționale, fila 39

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE **66**

LICEUL de BAETI "AL. LAHOVARI" din R.-VALCII
ROMANIA ♦ ARHIVELE NAȚIONALE ♦ VALCEA

ELEVILOR PARTICULARI
Anul școlar 1938-1939
Votantii
Clasa VII

Untaru Virgil

Elevul
Iana Aug. 1920
zina 25 in comuna Burvaga, județul Valcea
născut la anul 1920
fui d-lui D. Tra. Untaru și al d-nei Maria de comuna Burvaga, județul Valcea
naționalitatea tatălui română, profesia tatălui comerciant, religia tatălui ortodoxă
a mamei ortodoxă, a elevului ortodoxă. Revoluționat în anul 1938, luna Iunie, elia 21
Locuința părinților, a tutorelui, sau a elevului este în comuna Burvaga, județul Valcea
A fost înscris în clasa VII a acestui liceu pe baza prezentei liberar de la anul școlar
1938-1939 cu Nr. 2894 din 25.VII.1938
Iunie 1939

OBIECTELE	NOTELE					Media generală	Notele obținute la examen de corigență		Observațiuni
	Scris	Oral	Media	Scris	Oral		Scrie	Oral	
Religia	10	9	9.50	10	9	9.75			
Limba română	8	9	8.50	9	8	8.75			
.. latină	9	9	9.00	8	8	8.50			
.. elină	10	9	9.50	7	8	8.25			
.. franceză	9	8	8.50	9	9	9.25			
.. germană	7	8	7.50	5	5	6.25			
Istoria	8	7	7.50	8	7	7.75			
Filosofia	9	5	7.00	9	8	8.00			
Dreptul									
Geografia	5	9	7.00	8	7	7.50			
Matematica	4	8	6.00	8	7	7.00			
Științele fizico-chimice	9	4	6.50	7	6	6.75			
Științele naturale	6	6	6.00	6	6	6.00			
Igiena									
Calligrafia									
Desenul		10	9	9.50					
Muzica vocală				9	9	9.00			
Gimnastica				8	8	8.00			
Lucrul manual									

VAZUT

Situația Procurat
Media generală 7.95%
La examenul de corigență din Septembrie 1938... a obținut situația de
Partea din matricolă închisă prin liberarea certificatului Nr. 2894 din 25.VII 1938

DIRECTOR,
Cererea înreg. la Nr. 2894
1938 Luna Iunie ziua 25

Secretar,
[Signature]
Semnătura elevului
[Signature]

ANEXA

11 - Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul Liceul „Alexandru Lahovari”, dosarul 6/1938, Matricola școlară a elevilor particulari, anul școlar 1938-1939, fila 66, față

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
LICEUL de BAETI „AL. LAHOVARI” din R.-VALCEA

ROMANIA ◊ ARHIVELE NAȚIONALE ◊ VALCEA

Elevul: **Untaru D. Virgil**

Clasa: **25** în română

Naționalitatea: **română**

Profesiunea părinților: **profesor**

Locuința părinților: **la țară**

A fost însușit în clasă: **Da**

Scrisoarea de însușire: **1938-1939**

Scrisoarea de însușire: **1940**

OBIECTELE	NOTELE					Media generală	Notele obținute la exam. de absolvire			OBSERȚĂRI
	Scris	Oral	Media	Scris	Oral		Scris	Oral	Media	
Religia	10	9	9.50	9	9.25					
Limba română	10	10	10.00	10	10.00					
„Limba franceză”	9	9	9.00	8	8.50					
„Limba germană”	7	10	8.50	9	8.75					
„Limba engleză”	9	9	9.00	9	9.00					
„Limba italiană”	7	5	6.00	6	6.00					
Istoria	8	9	8.50	10	9.25					
Geografia	9	10	9.50	10	9.75					
Matematica	8	8	8.00	10	9.00					
Științele fizico-chimice	10	7	7.50	9	8.75					
Științele naturale	9	8	8.50	8	8.25					
Limba maternă										
Limba franceză										
Limba germană										
Limba italiană										
Limba engleză										
Limba spaniolă										
Limba portugheză										
Limba rusească										
Limba turcă										
Limba greacă										
Limba latină										
Limba slavă										
Limba ebraică										
Limba arăbă										
Limba hindusă										
Limba japoneză										
Limba chineză										
Limba coreeană										
Limba vietnameză										
Limba thailandeză										
Limba burmeză										
Limba indoneziană										
Limba malaeză										
Limba filipineză										
Limba vietnameză										
Limba thailandeză										
Limba burmeză										
Limba indoneziană										
Limba malaeză										
Limba filipineză										
Limba vietnameză										
Limba thailandeză										
Limba burmeză										
Limba indoneziană										
Limba malaeză										
Limba filipineză										
Limba vietnameză										
Limba thailandeză										
Limba burmeză										
Limba indoneziană										
Limba malaeză										
Limba filipineză										
Limba vietnameză										
Limba thailandeză										
Limba burmeză										
Limba indoneziană										
Limba malaeză										
Limba filipineză										
Limba vietnameză										
Limba thailandeză										
Limba burmeză										
Limba indoneziană										
Limba malaeză										
Limba filipineză										
Limba vietnameză										
Limba thailandeză										
Limba burmeză										
Limba indoneziană										
Limba malaeză										
Limba filipineză										
Limba vietnameză										
Limba thailandeză										
Limba burmeză										
Limba indoneziană										
Limba malaeză										
Limba filipineză										
Limba vietnameză										
Limba thailandeză										
Limba burmeză										
Limba indoneziană										
Limba malaeză										
Limba filipineză										
Limba vietnameză										
Limba thailandeză										
Limba burmeză										
Limba indoneziană										
Limba malaeză										
Limba filipineză										
Limba vietnameză										
Limba thailandeză										
Limba burmeză										
Limba indoneziană										
Limba malaeză										
Limba filipineză										
Limba vietnameză										
Limba thailandeză										
Limba burmeză										
Limba indoneziană										
Limba malaeză										
Limba filipineză										
Limba vietnameză										
Limba thailandeză										
Limba burmeză										
Limba indoneziană										
Limba malaeză										
Limba filipineză										
Limba vietnameză										
Limba thailandeză										
Limba burmeză										
Limba indoneziană										
Limba malaeză										
Limba filipineză										
Limba vietnameză										
Limba thailandeză										
Limba burmeză										
Limba indoneziană										
Limba malaeză										
Limba filipineză										
Limba vietnameză										
Limba thailandeză										
Limba burmeză										
Limba indoneziană										
Limba malaeză										
Limba filipineză										
Limba vietnameză										
Limba thailandeză										
Limba burmeză										
Limba indoneziană										
Limba malaeză										
Limba filipineză										
Limba vietnameză										
Limba thailandeză										
Limba burmeză										
Limba indoneziană										
Limba malaeză										
Limba filipineză										
Limba vietnameză										
Limba thailandeză										
Limba burmeză										
Limba indoneziană										
Limba malaeză										
Limba filipineză										
Limba vietnameză										
Limba thailandeză										
Limba burmeză										
Limba indoneziană										
Limba malaeză										
Limba filipineză										
Limba vietnameză										
Limba thailandeză										
Limba burmeză										
Limba indoneziană										
Limba malaeză										
Limba filipineză										
Limba vietnameză										
Limba thailandeză										
Limba burmeză										
Limba indoneziană										
Limba malaeză										
Limba filipineză										
Limba vietnameză										
Limba thailandeză										
Limba burmeză										
Limba indoneziană										
Limba malaeză										
Limba filipineză										
Limba vietnameză										
Limba thailandeză										
Limba burmeză										
Limba indoneziană										
Limba malaeză										
Limba filipineză										
Limba vietnameză										
Limba thailandeză										
Limba burmeză										
Limba indoneziană										
Limba malaeză										
Limba filipineză										
Limba vietnameză										
Limba thailandeză										
Limba burmeză										
Limba indoneziană										
Limba malaeză										
Limba filipineză										
Limba vietnameză										

ANEXA 13 – Carte de student, anul școlar 1943-1944, anul IV de studiu; legitimație văzută și fotografiată prin bunăvoința doamnelor Mirică Margareta și Ciucă Maria, rude ale lui Virgil Ierunca

BIBLIOGRAFIE:

III. DOCUMENTE ARHIVĂ:

1. Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul special *Untaru Ierunca Virgil*, Legitimatie ARLUS pentru Maria Untaru, documentul nr. 2/1950;
2. Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul special *Untaru Ierunca Virgil*, Certificat de căsătorie, documentul nr. 6/1975;
3. Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul special *Untaru Ierunca Virgil*, Senatul Universității din București acordă studentului Untaru Virgil suma de 5000 de lei pentru merit și sârguință la studii, semnat de Horia Hulubei, documentul nr. 7/1943;
4. Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul special *Untaru Ierunca Virgil*, Calendar-agendă cu însemnări ale lui Virgil Ierunca, documentul nr. 11/1946;
5. Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul special *Untaru Ierunca Virgil*, Certificat de naștere, documentul nr. 12/1888;
6. Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul special *Untaru Ierunca Virgil*, Fotografie copil aproximativ patru ani, documentul nr. 13;
7. Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul special *Untaru Ierunca Virgil*, Permis de intrare în Biblioteca Fundației Regale pe numele Ierunca Virgil, ziarist, documentul nr. 3/1946;
8. Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul *Liceul „Alexandru Lahovari”*, dosarul 6/1932, Matricola elevilor de stat – curs inferior, clasele I-IV, anul școlar 1932-1933, fila 88, față;
9. Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul *Liceul „Alexandru Lahovari”*, dosarul 5/1933, Matricola elevilor pe anul școlar 1933-1934, elevi de stat – curs inferior, clasele I-IV, fila 134, față;
10. Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul *Liceul „Alexandru Lahovari”*, dosarul 4/1934, Matricola cursului inferior, cls.I-IV, anul școlar 1934-1935, elevi de stat, fila 204, față;
11. Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul *Liceul „Alexandru Lahovari”*, dosarul 4/1935, Matricola școlară - curs inferior, cls.I-IV, anul școlar 1935-1936, elevi de stat, fila 276, față;

12. Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul *Liceul „Alexandru Lahovari”*, dosarul 4/1935, Matricola școlară - curs inferior, cls.I-IV, anul școlar 1935-1936, elevi de stat, fila 276, verso;
13. Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul *Liceul „Alexandru Lahovari”*, dosarul 3/1936, Matricola școlară Stat- curs superior, anul școlar 1936-1937, fila 41, față;
14. Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul *Liceul „Alexandru Lahovari”*, dosarul 4/1937, Matricola elevilor particulari, clasele I-VIII, anul școlar 1937-1930, fila 39;
15. Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul *Liceul „Alexandru Lahovari”*, dosarul 6/1937, Matricola elevilor de stat, clasele V-VIII, anul școlar 1937-1938, fila 87, față;
16. Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul *Liceul „Alexandru Lahovari”*, dosarul 6/1938, Matricola școlară a elevilor particulari, anul școlar 1938-1939, fila 66, față;
17. Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul *Liceul „Alexandru Lahovari”*, dosarul 4/1939, Matricola școlară a elevilor particulari, anul școlar 1939-1940, fila 74, față;
18. Arhivele Naționale, Direcția Județeană Vâlcea, Fondul *Liceul „Alexandru Lahovari”*, dosarul 4/1940, Registrul de intrare-ieșire a corespondenței (1 sept. 1940 - 31 aug. 1944, 6 vol., vol. IV, Școala medie de băieți, R. Vîlcii);
19. Arhiva Primăriei Lădești, județul Vâlcea, Registrul stării civile pentru nașteri, 1919-1920, fila 93;
20. Arhiva Liceului Teoretic Lădești, Vâlcea, Registrul matricol (*Matricola, nr.1, An școlar 1927-1928*) de la Școala Primară „Nicolae Popilian”, comuna Lădești, Vâlcea;
21. Arhiva Liceului Teoretic Lădești, Vâlcea, Registrul matricol Școala Primară „Nicolae Popilian”, comuna Lădești, Vâlcea; matricola 1 (26), pagina 11;
22. Arhiva Liceului Teoretic Lădești, Vâlcea, Registrul matricol Școala Primară „Nicolae Popilian”, comuna Lădești, Vâlcea; matricola 1 (27), pagina –;
23. Arhiva Liceului Teoretic Lădești, Vâlcea, Registrul matricol Școala Primară „Nicolae Popilian”, comuna Lădești, Vâlcea; matricola 1 (28), pagina 72;

24. Arhiva Liceului Teoretic Lădești, Vâlcea, *Matricola pe anul 1930-1931, nr. 16, și matricola pe anul 1931-1932, nr.1, coperta*;
25. Arhiva Liceului Teoretic Lădești, Vâlcea, *Matricola pe anul 1930-1931, nr. 16, și matricola pe anul 1931-1932, nr. 17, pp. 94, 96*;
26. Arhiva personală Mirică Margareta și Ciucă Maria (Carte de student, anul școlar 1943-1944, anul IV de studiu și toate fotografiile cu Virgil Ierunca)
27. Arhiva personală Necșuliu Gabriela, Harta comunei Lădești;
28. Arhiva personală Popescu Nicolae și Popescu Lucica (carte despre Pestalozzi, fotografie dna Calcan):
29. Arhiva personală Isabelle Teodorescu (fotografii casă Virgil Ierunca)

IV. SURSE ORALE:

1. Interviu cu Popescu Nicolae, 16 august 2016 (Lădești, Vâlcea);
2. Interviu cu Popescu Lucica, 16 august 2016 (Lădești, Vâlcea);
3. Interviu cu Mirică Margareta, 16 august 2016 (Lădești, Vâlcea);

V. LUCRĂRI DE AUTOR:

Ierunca, Virgil, *Trecut-au anii... Fragmente de jurnal. Întâmpinări și accente. Scrisori nepierdute*, Editura Humanitas, București, 2000;

VI. LUCRĂRI SPECIALE: OPERE, MEMORII, CORESPONDENȚE:

1. Firan, Florea, *Profiluri și structuri literare. Contribuții la o istorie a literaturii*, vol.II (M-Z), ediția a II-a, prefață de Constantin M. Popa, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 1986;
2. Firan, Florea, Popa, M., Constantin, *Literatura diasporei* (antologie comentată), Editura Macedonski, Craiova, 1996;
3. Florescu, Nicolae, *Întoarcerea proscrisilor – reevaluări critice ale literaturii exilului*, Editura Jurnalul literar, București, 1998;

4. Manolescu, Florin, *Enciclopedia exilului literar românesc (1945-1989)*, ediția a doua, revizuită și adăugită, Editura Compania, București, 2010;
5. Manolescu, Nicolae, *Istoria critică a literaturii române*, Editura Paralela 45, Pitești, 2008;
6. Pelin, Mihai, *Opisul emigrației politice. Destine în 1222 de fișe alcătuite pe baza dosarelor din arhivele Securității*, Editura Compania, București, 2002;

VII. SURSE ELECTRONICE:

1. Sasu, Aurel, *Dicționarul biografic al literaturii române*, Editura Paralela 45, Pitești (variantă electronică;
http://concursurilecomper.ro/sites/all/themes/comper/descarcagratiuit/Dictionar_biografic_al_literaturii_romane_A-L_Vol_I.pdf);
2. Smarandache, Florentin, *Popasuri scriitoricești pe Olt și Olteț*, volum antologic, Editura Sitech, Craiova, 2013 (variantă electronică; <http://fs.gallup.unm.edu/PopasuriScriitoricesti.pdf>);
3. <http://www.alternativaonline.ca/virgillierunca.html>;

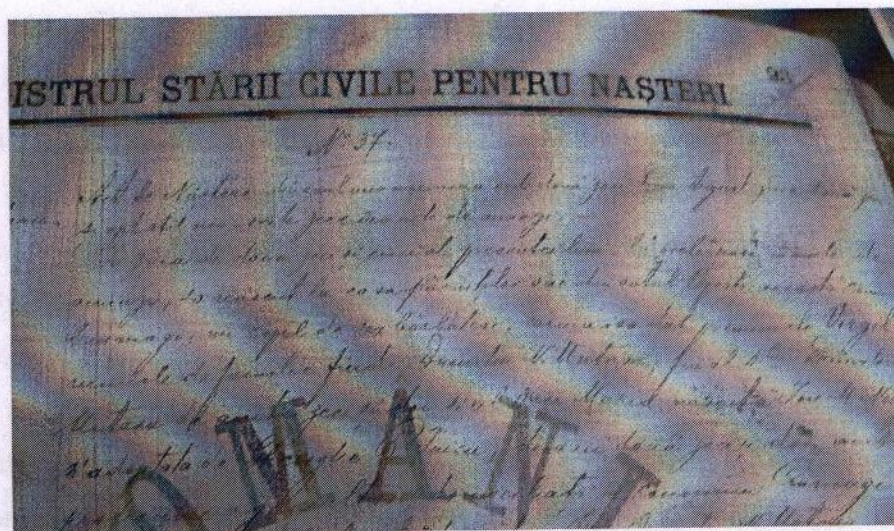
Notă: Textul a fost publicat în *România literară*, nr. 27-28/2017.

În amintirea lui Virgil Ierunca

„Act de Naștere din anul una mie nouă sute două zeci luna August ziua două zeci și opt stil nou, orele zece înainte de amiazi: - În ziua de două zeci și cinci ale prezentei luni, la orele șeasă, înainte de amiazi, sa născut la casa părinților săi din satul Popești, această comună Ciumagi, un copil de sex bărbătesc, căruia i s-a dat prenumele Virgil, numele de familie fiind: Dumitru N. Untaru; fiu al D^{lui} Dumitru N. Untaru de ani trei zeci și doi și al D^{nei} Maria născută Ion M. Neagoe și adoptată de Gheorghe R. Țuicu, de ani două zeci și doi, ambi de profesiune agricultori, domiciliați în comuna Ciumagi (...)”. Începutul acestui text este un extras din Registrul stării civile pentru nașteri din 1919-1920, identificat de noi, în anul 2016, în arhiva Primăriei comunei Lădești din județul Vâlcea. Actul citat este, evident, acela care consemnează nașterea lui Virgil D. Untaru, adică nașterea lui Virgil Ierunca. Nu este pentru prima dată când facem referire la acest document. În articolul *Date inedite în biografia lui Virgil Ierunca*, din 30 septembrie 2016, publicat în revista *România literară*, am adus toate dovezile și am oferit toate explicațiile necesare pentru a lămuri când s-a născut Virgil Ierunca. Așadar, acesta nu a văzut lumina zilei nici pe 12, nici pe 13, nici pe 14, nici pe 15 și nici măcar pe 16 august (date vehiculate în dicționare, în presă, în diferite cărți și – data de 16 - chiar în jurnalul lui Virgil). Ziua nașterii lui Virgil Ierunca este 25, 25 august 1920.

În numărul 31 din 31 iulie 2020 al revistei *România literară* Vasile Spiridon marchează Centenarul *Virgil Ierunca* printr-un foarte interesant, frumos și bine-venit text intitulat chiar *Trecut-au anii*. Autorul încheie cu precizarea: „Exilatul de la Paris nu era sigur dacă fusese născut pe 15 sau pe 16 august 1920, dar prefera pe a doua, deoarece era și ziua de naștere a lui Napoleon. (...)”. Nu credem că Napoleon Bonaparte, cel atât de iubit de francezi, îl putea fascina pe Virgil Ierunca într-atât încât să-și asume data de naștere a împăratului ca propria lui zi de naștere. Din simplul motiv că Napoleon a fost, orice s-ar zice, un dictator creat de sângeroasa revoluție franceză. Iar Virgil Ierunca a fost și rămâne un democrat absolut. Când am realizat cercetarea doctorală despre Virgil Ierunca am opinat că acesta și-a ales ca dată a nașterii ziua de 16 august (dată pe care o regăsim întâia oară pe carnetul de student, matricolele din anii anteriori înregistrând data corectă- 25 august) nu pentru a se asemăna cu împăratul Napoleon și nici pentru a fi în zodia unui rege, ci pentru a face trimitere la Jean de La Bruyère. Evident, era o supoziție. Se prea poate ca motivul „renașterii” să aibă resorturi sentimentale sau să fi fost dictat

de o atitudine rebelă ori epatantă. Nu vom ști niciodată. Ceea ce știm însă cu certitudine, și credem că este normal să fie reținută această realitate, este că Virgil Ierunca s-a născut pe 25 august 1920. Toate explicațiile se regăsesc în articolul nostru amintit mai sus și în viitoarea carte monografică despre Virgil Ierunca (rodul cercetării doctorale).

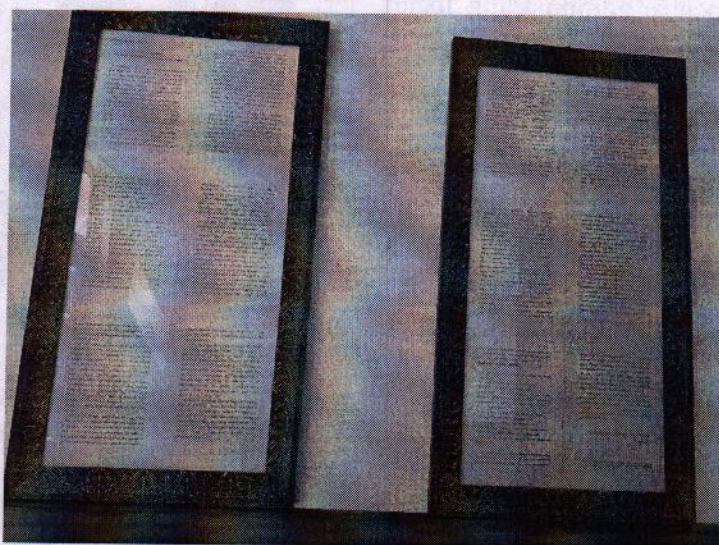

Odată lămurit acest aspect, ne oprim, mai întâi, la alte două idei consemnate de Vasile Spiridon. Facem aceste „popasuri” din trei motive. Pentru corectitudinea și frumusețea lor, pentru că ele – într-o altă formă, cu același fond – se găsesc și în monografia noastră și, bineînțeles, pentru că sintetizează foarte bine o parte din vorbele, acțiunile și scrisul lui Virgil Ierunca. Prima idee este aceea că în ierarhia valorică stabilită de Virgil Ierunca nu a existat niciodată doar criteriul etic, mereu eticul trebuia să fie dublat de estetic. A doua idee se referă la congruența „listelor” - „lista lui Manolescu” și selecția lui Ierunca. O congruență care se traducea nu (doar) prin identitatea numelor, ci (și) prin suprapunerea unor atribute și a unor scopuri: curaj, cultură enciclopedică, corectitudine, generozitate, respectiv selectarea și promovarea valorii într-un timp în care un asemenea fapt era mai riscant decât o opoziție fățișă față de regimul totalitar comunist.

În continuare nu vom scrie, încă o dată, cine a fost Virgil Ierunca. Repetiția este mama învățaturii pentru aceia care își propun și pot să învețe, nu pentru toți, iar cei care și-au dorit să afle cine a fost Virgil Ierunca au aflat până acum. Așadar, ne vom referi succint nu la ce a făcut Virgil Ierunca, ci la ce a făcut posteritatea pentru Virgil Ierunca, cel care și-a trăit viața pentru România, nu pentru sine și nici măcar pentru Monica Lovinescu.

Virgil Ierunca a trecut la cele veșnice la 28 septembrie 2006. Din 2006 (fiindcă autoritățile nu întreprind nimic spre neuitarea unui om până acesta nu moare) și până în 2015 amintirea lui Virgil Ierunca a fost ștearsă mai mult sau mai puțin, mai repede sau mai încet, în funcție de loc, de an, de politica vremii... În 2015, când am început cercetarea doctorală, Virgil Ierunca nu avea nici o biobibliografie corectă și completă, nici o școală și nici o arteră de circulație (în București) care să-i poarte numele, nici o casă memorială, iar în Lădeștii de Vâlcea copiii și tinerii nu știau cine a fost Virgil Ierunca. Îndrăznim să scriem că din 2017 numele *Virgil Ierunca* este rostit mai des decât oricând după 1990.

După o cercetare de teren și de arhive de câteva luni, biobibliografia lui Virgil Ierunca a suportat modificări, corecturi și completări majore, fiindcă am descoperit zeci, ca să nu spunem sute, de documente inedite, iar după mai multe luni de strădanie și de stăruință Liceul Teoretic din Lădești (care este construit în locul școlii în care a învățat Ierunca) a primit, în

septembrie 2017, numele Virgil Ierunca. Sute de elevi, zeci de profesori, sute de oameni, de trei ani înapoi, aud și rostesc numele *Virgil Ierunca*.

Fiindcă știu din proprie experiență că elevii și uneori și profesorii nu cunosc viața și/sau opera patronului onomastic al instituției de învățământ în care învață, respectiv predau, înainte de deschiderea anului școlar 2017-2018 am donat Liceului Teoretic „Virgil Ierunca” din Lădești trei tablouri. Două dintre ele conțin referințe biografice și bibliografice și sunt montate la intrarea în liceu, iar cel de-al treilea este, de fapt, o fotografie sugestivă a lui Virgil Ierunca și este așezat deasupra intrării în cabinetul directorului. Așa am considerat noi că trebuie să procedăm pentru a dăinui numele *Virgil Ierunca*.

Cât privește casa memorială Virgil Ierunca, ea nu a fost probabil niciodată un obiectiv pentru administrația locală, iar în 2016, când noi am ajuns la Lădești pentru prima oară, din casa natală nu mai rămăseseră decât câteva bârne, câteva fotografii, o icoană și portretul tatălui lui Virgil (icoană și portret care se află astăzi în posesia noastră). Așadar, în această privință nu am mai putut face nimic...

Artera de circulație (din București) care să-i poarte numele a fost un proiect, un scop încă din 2008, lansat de Horia-Roman Patapievici și de Vladimir Tismăneanu. Cele două personalități nu au avut atunci sorți de izbândă, așa că nu am fi putut avea noi în anul 2017, când i-am propus Primarului General al Capitalei, Gabriela Firea, ca o arteră de circulație - oricare!, nu bulevardul Primăverii sau strada Herăstrău, fiindcă știam că am fi cerut/îndrăznit prea mult – să primească numele *Virgil Ierunca*. Printre altele, i-am scris atunci așa: „Stimată Doamnă Primar General, Municipiul pe care îl administrați este printre puținele care și-au arătat prețuirea și neuitarea pentru oamenii de valoare care s-au născut sau care au ajuns pe meleaguri dâmbovițene. Așa se face că în Municipiul București există artere de circulație care poartă numele unor personalități precum Mircea Eliade, Emil Cioran, Eugen Ionescu, spre a exemplifica doar nume care

alcătuiesc lista celor mai importante figuri ale exilului literar românesc. Nu există însă și artere de circulație care să poarte numele celor mai importanți militanți anticomunism – Virgil Ierunca și Monica Lovinescu. Sunt în Municipiul București, de altfel, la fel ca în alte municipii, nenumărate nume de străzi care alcătuiesc câmpul lexical al „florii”: Margaretei, Măceșului, Macului, Micșunelelor, Iasomiei, Trandafirilor, Lalelelor etc. Dar nu s-au găsit, cel puțin până acum, două străzi în marea capitală a României pentru doi dintre oamenii care și-au dedicat toată activitatea libertății de conștiință a semenilor noștri.

Stimată Doamnă Primar General, cred că ar fi superfluu să încerc aici o descriere a acestor două personalități. Tocmai pentru că sunt personalități. Orice aș încerca să scriu ar fi insuficient pentru a defini și expune total rolul lui Virgil Ierunca și al Monicăi Lovinescu. Pot însă să vă spun că valorile

trebuie promovate ori de câte ori este cu putință, spre cinstea, deopotrivă, a aceluia prețuit și a aceluia care respectă și promovează valorile!”. Răspunsul a fost: „(...) Potrivit

Urmare cererii dvs. transmisă prin mail înregistrată la Primăria Municipiului București sub nr.1545047/08.08.2017 și la Direcția Patrimoniu sub nr.11453/09.08.2017 prin care solicitați „ca Bulevardul Primăverii să primească numele Monicăi Lovinescu, iar strada Herăstrău să îl primească pe acela al lui Virgil Ierunca”, vă aducem la cunoștință următoarele:

Schimbarea denumirii bulevardului Primăverii și străzii Herăstrău din sectorul 1 implică schimbarea tuturor cărților de identitate ale cetățenilor care au domiciliul pe strada în cauză (precum și a altor documente) de către instituțiile statului. Aceaste schimbări necesită cheltuieli mari care ar trebui prevăzute în bugetul unităților administrativ teritoriale fiind decontate din acesta.

Totodată pentru schimbarea denumirii unei străzi este necesar acordul scris al al tuturor locatarilor de pe strada în cauză.

Potrivit Regulamentului privind atribuirea sau schimbarea de denumiri și atribuirea numerelor poștale de imobile în Municipiul București, aprobat cu Hotărârea Consiliului General al Municipiului București nr.31/2003, art.5, alin 2, pct.d – „ se va păstra denumirile de artere care au intrat în tradiția orașului”.

Având în vedere cele de mai sus, vom avea în vedere cererea dvs. atunci când se vor crea noi străzi care vor necesita atribuire de denumiri.

Regulamentului privind atribuirea sau schimbarea de denumiri și atribuirea numerelor poștale de imobile în Municipiul București, aprobat cu Hotărârea Consiliului General al Municipiului București nr. 31/2003, art. 5, alin. 2, pct. d - ↑ L se va păstra denumirile de artere care au intrat în tradiția orașului ↓ ↓. Având în vedere cele de mai sus, vom avea în vedere cererea dvs. atunci când se vor crea noi străzi care necesită atribuire de denumiri.”. Astăzi, 9 august, când scriem acest text descoperim următoarele: *Hotărâre nr. 66 din 2020-02-14 privind modificarea și completarea denumirilor unor artere din nomenclatorul stradal al Municipiului București aprobat prin Hotărârea Consiliului General al Municipiului București nr. 436/26.07.2018 modifică și completează HCGMB nr. 436/2018: (...) CONSILIUL GENERAL AL MUNICIPIULUI BUCUREȘTI HOTĂRĂȘTE: Art.1 Se aprobă modificarea și completarea denumirilor unor artere din Nomenclatorul stradal al Municipiului București aprobat prin*

Hotărârea Consiliului General al Municipiului București nr. 436/26.07.2018 conform anexelor nr. 1 și nr. 2 care fac parte integrantă din prezenta hotărâre. Conform anexei 1, Nomenclatorul stradal este completat cu două bulevarde, două străzi, cinci piețe, o intrare, o alee, două șosele, iar potrivit anexei 2 sunt modificate denumirile pentru opt străzi, două alei, o piață și un drum și este desființat un pasaj. Numele Virgil Ierunca este inexistent! Găsim însă denumiri precum: Alizeului, Hamului, Preocupării, Virtuții... Deși este incredibil de dureros, trebuie să spunem că de multe ori, în ultima vreme, nici măcar moartea unei mari personalități nu mai înseamnă nimic. Nu mai este suficient ca un mare om să moară pentru a primi ce ar fi meritat, dar nu i-a fost dat din timpul vieții din motive absurde, egocentrice, politice, meschine. Astăzi, ca să primești recunoștință, trebuie și să mori, și să se mai întâmple ceva – un cutremur pentru a aprecia arhitectii, un război pentru a prețui strategii, viața, oamenii, un virus pentru a glorifica medicii, închiderea totală a școlilor pentru a prețui profesorii etc.

Am scris în teza noastră că notorietatea lui Virgil Ierunca s-a datorat tocmai regimului totalitar comunist. Nu știm cât de frapantă pare afirmația. Știm doar că ne-am exprimat astfel pentru că în absența comunismului Virgil Ierunca nu și-a pierdut doar misiunea fundamentală, ci și (re)numele, amintirea, gloria, recunoașterea publică... Toate au fost estompate sau anulate exact în și de societatea pentru care nu și-a dat regatul, ci opera. Și nu a primit calul care să-i salveze memoria, ci indolența și suficiența celor care au primit totul de-a gata...

Când se gândea la suferința lui Mircea Vulcănescu, Virgil Ierunca „scurpa” pe propria operă literară, fiindcă înlăturarea comunismului devenise pentru el cel mai mare bine pe care îl putea face oamenilor. Oamenii cărora Virgil Ierunca le-a făcut numai bine ce fac astăzi pentru el? La București, în nomenclatorul stradal predomină, probabil, principiul eufonic, iar consoanele din numele lui Virgil Ierunca sunt prea contondente și vibrante și astăzi? La Râmnicu-Vâlcea, spre lauda administrației de acolo, găsim Intrarea *Virgil Ierunca*. Nu mai există însă *Librăria Virgil Ierunca*... În sufletele marilor oameni mai există Virgil Ierunca, dar nu mai sunt prea multe suflete mari...

Notă: Textul a fost publicat în *România literară*, nr. 37/2020.